

"Amerika, največji kapitalistični monstrum, je investirala 25 milijard dolarjev v svetovno vojno in zdaj vleče dividende. Bodoča vojna odloči, da li bo Amerika ali Rusija gospodar Evrope."

bodo kakor zrele hruške padale na svojimi blagajnam v njihovo brezdanjo malho. Naslove tajnikov so pobrali iz imenika v Prosveti. To je dokaz, da so kutari že poželi vse, kar se da požeti in žoeti in iztisniti iz članstva svoje jednote, katero so okupirali na zadnji konvenciji, in zdaj s

Bratje iz Clevelanda nam tu
di poročajo, da lastnik ondotne
ga, naši jednoti sovražnega list

Sovjeti predlagajo Dansko za konferenco

rodov, da Unija sovjetskim republikam
publik se ne udeleži razorožitve
ne konference, ako se bo ta vi
šla na švicarskih tleh.

Slovenska narodna podporni
jednota je dosegla svojo veliči-
no ravno vled tega, ker se goji
pri nji svobodomiselnja ideja.
Istofaano pa se članstvu ne vi-
ljuje, temveč se mu nudi prilika,
da samo misli in dela zaključke.

Ako je kaj gnilega v Sloven-
ski narodni podporni jednoti, bo
članstvo znalo gnjlobo iztrebiti
brez pomoči urednika "Ameriške
Domovine". Še vedno sta na me-
stu izreka: "Ne pijah, ako te ne
peče!" in "Vsak pometaj pred
svojim pragom!" Tudi uredniku
"Ameriške Domovine" ne bo
škodovalo, ako jih upošteva.

Toliko za enkrat. Ako bo po-

London, 16. febr. — Brzojavna vest iz Rima se glasi, da je rimaka policija odkrila novo zaroto zoper življenje Mussolinija. Dr. Antonio Careri je bil prvi prijtel in ta je izdal policija poslanca Mantinija in Dulla ter trideset drugih zarotnikov.

bojnim brodovjem.

PREDAVANJE.

V petek dne 19. februarja bo v mali dvorani S. N. P. J. zanimivo predavanje o spoini higijeni. Predavanje kakor običajni prireditelji socialistični klub št. 1 J. S. Z., a predavatelj bo dr. John Zavertnik. Vstopnina k predavanju je prosta. Pridite pravčasno, začetek je ob osmih zvečer — P. O.

Ako je kaj gnilega v Sloven-
ski narodni podporni jednoti, bo
članstvo znalo globljo iztrebiti
brez pomoči urednika "Ameriške
Domovine". Še vedno sta na me-
stu izreka: "Ne pijaj, ako te ne
peče!" in "Vsak pometaj pred
svojim pragom!" Tudi uredniku
"Ameriške Domovine" ne bo
škodovalo, ako jih upošteva.
Toliko za enkrat. Ako bo po-

Vrele stavkajočih suknarskih delavcev rastejo

Stavkarji so priredili veliko demonstracijo. Na stavkovno stražo odide vsak dan na stotine delavcev. Na stavki je okrog deset tisoč delavcev.

Passaic, N. J. — Odločnost stavkajočih suknarskih delavcev je povzročila, da se je stavkarjen pridružila polovica delavcev i-cliftonske tovarne tvrdke Forstman & Huffman. Okoli tisoč stavkarjev se je udeležilo poha-da v Clifton. Pri tem pohodu s korakali čez tisti most, pred ka-terim jih je policija pred neka dnevi nagnala s količki nazaj, i- so demonstrirali pred veliko to- varno.

Voditelji stavke izjavljajo, d- budo kmalu vsi delavci iz treh tovarov tvrdke Forstman & Huffman na stavki. Skupni od- bor, ki zastopa interese stavkar-jev iz vseh tovarov, je izročil za-hteve delavcev kompanijski uni-ji v tovarni tvrdke Forstman & Huffman. Voditelji kompanij- ske unije niso hoteli nič slišati c- delavskih zahtevah, kljub temu se je pa veliko delavcev izreklo, da se bodo bojevali za doseg de- lavskih zahtev.

Vsak dan odide na stotine de- lavcev na stavkovno stražo pred tovarno v Botanyju in Garfieldu, kontrolirane od tvrdke Botany Consolidated Mills, v Geri in New Jerseyju, kontrolirane od Passaic Spinning in Passaic Worsted Spinning kompanije. Na straži je vedno dosti policajev. Razšir-jenje vesti, kako je policija s ko- liki napadla žene in dekleta, je pripomoglo, da bi policija ne upa več ponoviti brutalnih napadov. Voditelji stavke očenjujejo šte- vilo stavkajočih delavcev na de- set tisoč.

Delavske novice (Federated Press.)

50 štrajkov v teku. Washington, D. C. — Tajnik delavskega departamenta Davis je izjavil te dni, da s poravnavo stavke rudarjev v antracitnih rovih se je Amerika iznebila več- jih konfliktov med delom in ka- pitalom. Je pa v teku 50 manjš-ih stavk in deset sporov, ki še niso dosegli stavkovne krize. Vsi ti konflikti so lokalnega značaja.

MISTERIJOZNA ZADEVA.

Arestant umri v zaporu. Chicago, Ill. — V Gibbsovem sa- natoriju je umrl George Katifor- is, star 87 let in zemljiščni trgo- vec v Garyju, Ind., zaradi po- škodb na glavi. Dr. Mandel, ki je zdravil Kati- forisa, je rekel napram mrliske- mu ogledniku Oscar Wolfu, da se je Katiforis poškodoval v okrajni- ječi okraja Lake, Ind., ki se na- haja v Crown Pointu.

Serif Ben Strong iz Crown Pointa pa izjavlja, da so Katifo- risa prepeljali v zapor kot umo- bolnega človeka. Postal je nasil- en in preden so mogli stražniki posredovati, si je razbil glavo ob- jeklenih rešetkah. Odločno je zanikal, da so Katiforisa tepli.

BIVŠI BLAGAJNIK Z. S. Z. V ŠKRIPCIH.

Seattle, Wash. — "Seattle Post Intelligencer" je dne 8. februarja t. l. prinesel tole vest:

"Denver, Colo., dne 6. februa- rja. — (I.N.S.) — Joseph Videt- ch (najbrž Videtič) od slovenskega društva iz Globeville, denverske- ga predmestja, je bil večera are- tiran na obtožbo, da je poneveril društveni denar. Govori se, da je Videtich kratak v svojih raču- nih približno za \$4.000.

"Mogoče sem kratak v svojih računih," pravi policija, da je rekel Videtich nji. "Ko sem si po- magal malo z denarjem organi- zacije, ki ima za svoje geslo: "Dobra roka."

Nove vrste časopis. Washington, D. C. — "United States Daily" se bo imenoval dnevnik posebne vrste, ki začne izhajati 4. marca. List bo priva- na last, toda prinašal bo le vesti o delu zvezne vlade in kongresa, uradne dokumente in poročila brez uvodnih člankov ali uredni- škkih komentarjev.

Izpor na dela skrbi krznarskim delavcem

Pripravljeni so udariti ob pravem času. — V New Yorku je okrog 11.000 organiziranih delavcev.

New York, N. Y. — Krznarski podjetniki, organizirani v Asso- ciated Fur Manufacturers Ass'n. so izprli okrog tri do štiri tisoč krznarskih delavcev. Ti organi- zaciji krznarskih delavcev ne de- ta izpor prav nobenih skrbni- ter bo organizacija vrnila pod- etnikom šilo za ognjilo v najbolj- strategičnem trenutku. Pogaja- ja med delavci in podjetniki so e razbila in delavci so na to gla- ovali z veliko večino za stavko.

Vseh krznarskih delavcev v New Yorku je okoli enajst tisoč. Brški delavci, ki delajo izključ- no pri grških podjetnikih, se še ogajajo. Odborniki krznarske unije pričakujejo, da se proglasi plošna stavka, ker se najbrž zbijajo tudi pogajanja krznar- skih delavcev grške narodnosti.

Priprave za stavko so izvršene in stavkovni odbor lahko prične ukončirati v par urah po ob- veščenju. Večina krznarskih podjetni- kov ne pripada k svoji podjetni- škiki organizaciji. Organizirani podjetniki bodo skušali pričeti s delom na podlagi odprte delav- nice. Oni mislijo, da bodo na ta način odstranili delavce, a se mo- tijo. Najeli bodo najbrž krdele- privatnih stražarjev in pobojni- kov. Ampak ta krdele ne bodo prisilili delavcev, da se vrnejo na delo in tako podvržejo pohlevno volji podjetnikov.

Organizirani krznarski delavci zahtevajo 40 ur dela v tednu, enako razdeljenje dela in delavci se ne smejo odaloviti samovoljno in brez vzroka.

TOVARNARJI SO SE IZREKLI ZA PIVO.

Prohibicionisti so med njimi v veliki manjšini.

Chicago, Ill. — Družba proti prohibiciji je razposlala vprašal- ne pole illinojskim tovarnarjem, da izrečejo svoje mnenje o pro- hibiciji. To se je zgodilo po šest- stih letih prohibicije. Na vpra- šalne pole je odgovorilo 850 to- varnarjev. Posledica glasovanja je bila, da so za vsak glas za pro- hibicijo glasovali štirje tovarnar- ji proti prohibiciji. Tovarnarji so za prodajanje lahkega vina in piva, toda niso za to, da so si od- pri taki saloni, kakeršni so bili uvedeni pred prohibicijo. Neka- teri so se izrekli za kanadski si- stem.

Nekateri prohibicionisti so pa bili strašno jezni na one, ki so razposlali vprašalne pole. Izra- zili so se, da je treba one hudo kaznovati, ki se izrekajo za pivo in vino.

POVRNITEV DRŽAVLJAN- SKIH PRAVIC DEBSU.

Washington, D. C. — Sociali- stični kongresnik Berger je predložil resolucijo, ki zahteva, da se Eugene V. Debsu, ki je bil štirikrat predsedniški kandidat socialistične stranke, vrnejo zo- pet državljanske pravice, ki jih je izgubil, ko je bil obsojen na deset let ječe, češ, da je kršil za- kon proti spijonaži.

"V angleškem parlamentu je 23 poslancev, ki so služili kratak čas v ječi, ker so nasprotovali vojni," pravi Berger. "Nobena oseba na vsem svetu danes ne trpi zaradi opozicije proti sve- tovi vojni razen v Združenih državah. Ako se Eugene V. Debsu vzamejo državljanske pravice, tedaj je sramota za to deželo in ne za Debsa."

Scopesov tožitelj — bootlegar.

Spring City, Tenn. — Ben T. McKenzie, eden vodilnih pomoč- nih državnih pravdnikov v zna- nem lanskem procesu proti pro- fesorju Scopesu, ki je ušel evolu- cijo, je bil 15. febr. aretiran in kaznovan s \$50 globe, ker je prevažal opojno pijačo v svojem avtomobilu.

Karl kupil reško vilo.

Reka, 16. febr. — Rumunski ekakronprince Karl je kupil vilo Morizio na obali reškega zaliva, v kateri se stalno nastani. Vila je bila prej last znane Katarine Schraat, ljubice cesarja Franca Jožefa.

PREDLOGA ZA LAHKO VINO IN PIVO.

Predložena je bila v senatu.

Washington, D. C. — Senator Edge iz New Jerseyja je predlo- žil predlogo, ki določa, da se zo- pet uvede 2,75-odstotno pivo. K temu je senator dodal, da mora svoje predloge, ki jo je predlo- žil takoj, ko se je kongres sešel k zasedanju, predložiti nadomest- no predlogo zaradi raznih raz- nob, ki jih je podalo najvišje zvezno sodišče glede izdelovanja jabolčnika in ovočnega soka. Nje- gova želja je, da se prizna izde- lovanje jabolčnika in ovočnega soka za legalno. Po njegovem prepričanju se naj izvede ista formula za izdelovanje vseh pi- jalc na domu, pa naj se delajo iz žita, malca ali grozdja.

OBLAK SE JE VTRGAL NAD MALIM RUDARSKIM SELOM.

Pet oseb je izgubilo življenje.

Pikeville, Ky. — Nad selom Coaldale se je vtrgal oblak. Vo- da je hitro narasla in se valila po ozki dolini, ki veže potok Mar- rowbone. Voda je trgala ške- dnje, hiše in hleve. V tem silnem nallivu je pet oseb izgubilo svoje življenje. Selo ima okrog pet sto prebivalcev. Tam so nase- ljeni rudarji, ki delajo za Edge- water kompanijo.

POSTOPANJE PROTI "BUTLE- GARSKEMU KROŽKU" V AURORI.

Federalna veleporota preiskuje obtožnice.

Chicago, Ill. — Zdaj je minilo že pet tednov, odkar zvezna ve- leporota preiskuje obtožnice pro- ti tihotapckemu krožku v Auro- ri. Obtožnice govore, da se ob- činski uradniki zakrivili, da je lahko tri sto salunarjev v bliž- njih mestih prodajalo fino pivo, ki je vsebovalo po pet odstotkov alkohola.

Samo v Aurori je obtoženih več ko petdeset salunarjev in drugih oseb prodajanja opojnih pijač. Govori se, da je tudi v Aurori zapletenih nekaj javnih uradnikov v to kašo. Državni pravdnik trdi, da se v Aurori lahko kupi žganje v gro- cerijskih prodajalnah in toba- karnah. Veleporota je zaslišala pet in sedemdeset prič.

Briand je dobil novo zaupnico.

Pariz, 16. febr. — Briandova vlada je sinoči zmagala v zbor- nici s 268 proti 145 glasovom glede finančne reforme. Večina je prišla z desnice.

Volilni izgredi v Rumuniji.

Dunaj, 16. febr. — Tri osebe so bile danes ubite v Bukarešti v teku občinskih volitev.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjam vsem znancem in prijateljem tužno vest, da nam je nemila smrt vzel našega nadvse ljub- ljenega brata

TONY HREN.

doma iz Ločna pri Novem me- stu, star 33 let in v Ameriki je bil nad 15 let. Bil je že star član naše velike organizacije pri št. 52 S. N. P. J. Zadel ga je ne- srečna eksplozija dne 4. februa- rja 1926 v rovu Horning — Broughton, Pa. Moral je umreti vied kapitalističnega slabega si- stema, kateri se ne zanima do- volj za svoje žrtve delavce. Jaz žalujoča sestra Ana Moza se iz srca lepo zahvaljujem vsem, ki ste ga obiskali ob mrtvaškem o- dru in ga spremili k zadnjemu počitku. Ker sem tam nepozna- na, torej mi ni mogoče napisati vseh imen posameznikov. Po- greb se je vršil iz hiše žalosti dne 8. feb. 1926 po katoliškem obre- du. V starem kraju zapuška star- še, štiri brate in eno sestro. Tu- kaj v Ameriki pa žalujoča sestra Ana Moza na East Brady, Pa., Mary Jeloushan, Broughton, Pa., Frank Hrena, brata, v državi O- hio, ter sestrično Mary Zupan- čič v Broughtonu, Pa. Ljubi brat, odšel si od nas in zapustil nas za vedno, a Tvoj spomin o- stane v naših srcih; počivaj mir- no in lahka naj Ti bode ameriška zemlja. Žalujoča sestra — Ana Moza, East Brady, Pa.

25.00 NAGRADE \$25.00

Uljudno prosim cenjene roja- ke Slovence in Hrvate, ako kdo ve, kje se nahaja moj mój Ja- kob Cerar iz West Allis, Wis. (pri Milwaukee) naj mi to na- znani. Dne 4. decembra 1925 odšel je od doma z dovoznim (Ford delivery Truck) automo- bilom in se od tega časa ni več vrnil domov. Sedaj ne vem ali je živ ali mrtov. Živela sva tu- kaj skupaj skozi 18 let in imela sva zadnji čas pekarijo. Ker jaz sama ne morem voditi naprej pekarije, sem primorana proda- ti ali pa dati v najem pekarijo. Torej, da bom vedela pravilno ravnanje prosim če je še živ in a- ko bo to oglas čital naj se takoj priklasi, kdorkoli rojakov ve za njega naj mi to naznani in dobi nagrado. Mrs. Mary Cerar, 8213 George Street, West Allis, Wis. (Adv.)

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seliti. Kadar rabite ekspresna, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH 2623 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 3698, ali pa na 1206 S. Racine Ave. Tel. Canal 1438

DE. JOHN J. ZAVENTNIK, PHYSICIAN & SURGEON

Layr Bldg., 5633 W. 25th St., vega Lawndale Ave. in 24. ulice. Telefon: Crawford 3312, 3313.

RAD BI IZVEDEL

za John Rozman-a, zaradi dru- štva. On spada k društvu št. 86, S. N. P. J., in njegov zadnji na- slov je bil: Melstrand Camp 31, Mich. Prosim, cenj. rojake ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, zakar mu bom hva- ležen.

Frank Pušnik, 5030 W. 25th Place, Cicero, Ill. (Adv.)

ZENITVENA PONUDBA.

Pošten mož, mirnega značaja, dobrega mišljenja za bodočnost, se želi seznaniti z žensko v sta- rosti 35 do 40 let enakega miš- ljenja v svrhu zenitve. K ponud- bi naj se priloži slika; tajnost jamčena. "Reanost", 2657 So. Lawndale ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

NAZNANILO IN POZIV.

Deinčarjem Zadržine proda- jalne in Ringo, Kana., se tem po- tom naznanja, da se bo izplačalo ven vse deinčarje dne 28. marca 1926. Vsi deinčarji, ki žive izven države Kanaa, naj pošljejo svo- je deince najkasneje do dne 22. marea 1926 in niso na spodnji naslov. Kolikor pa vas je doma- lih tu v Kanaanu, se lahko vde- ležite seje vni do zadnjega, ka- terni se bo vrtili dne 28. marca 1926. Začetek seje točno ob 9. uri dopoldne. Opomba: Opomi- nja se a tem vse deinčarje, da čas je le do 27. marea 1926, da se vsak priklasi, kdor ne bo te- ga upošteval, naj potem nikoli več ne vprašuje za deince, ke- bo prepozno. Torej pošljite de- nice na naslov: Math Setina, Box 115, Ringo, Kanaa. — (Adv.)

NA PRODAJ JE

dvenadstropna hiša po 4x4 so- be, s podstrešjem, kopeli, elek- trika, plin, stekleni porč, dve ga- raži in dve drvarnici. Prinaša \$62 na mesec, samo en blok od 26. ulice. Vprašajte na: 2710 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

FINANČNO POROČILO za fiskalno leto; končano dne 31 decembra 1925

JUGOSLOVANSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO (Inkôr. 14. Jan. 1919)—CHICAGO, ILL.

Seje vsak petek ob 8. uri zvečer. 2657-59 So. Lawndale Ave., v dvorani S. N. P. J.

URADNIKI—OFFICERS
JOHN WUKSHINICH, President
FRANK SMITH, Vice-President
MARTIN NEMANICH, Treasurer
JOSEPH STEBLAY, Secretary

RAVNATELJI—DIRECTORS
JACOB SCHWAB
JOHN KRAMARICH
JOHN BEDIENCIC
JOHN LUKANICH
JOHN C. STERN

ANNUAL STATEMENT
For the fiscal year ending December 31st, 1925
of the
The Jugoslav Building and Loan Association

ASSETS	
Loans on real estate	\$145,558.00
Loans on stock pledged	7,600.00
Interest due and unpaid	83.00
Installments on stock due and unpaid	2,431.15
Insurance premiums advanced	19.00
Furniture and stationery	254.50
Cash in hands of treasurer	1,795.55
Total	\$157,491.75

LIABILITIES	
Regular installments paid in on stock	\$144,858.51
Installments on stock paid in advance	2,059.61
Installments on stock due and unpaid	2,431.15
Prepaid or Paid-up Stock	48,075.80
Matured Stock	24,000.00
Bills payable	11,200.00
Interest	619.50
Contingent fund	1,140.44
Profit (divided)	22,412.47
Profit (undivided)	4.91
Total	\$257,196.73

RECEIPTS	
Cash in treasury last year	\$ 743.37
Installments received	96,683.00
Interest received	14,852.63
Membership fees	643.50
Transfer fees	74.50
Fine	243.66
Paid Stock	15.00
Loans repaid and matured	99,150.00
Insurance premiums repaid	100.00
Bills payable	25,000.00
Matured stock	23,474.41
Prepaid or Paid-up Stock	51,375.00
Contingent fund	100.00
Total	\$238,602.54

DISBURSEMENTS	
Loans on real estate	\$ 64,300.00
Loans on stock pledged	7,675.00
Installments withdrawn and matured	32,354.37
Interest on stock withdrawn	14,999.61
Insurance premiums advanced	154.43
Bills payable	20,000.00
Matured Stock	20,000.00
Prepaid or Paid-up Stock	4,470.00
Interest	15,000.00
Expenses, general	525.55
Expenses, salaries	1,230.30
Expenses, stationery, postage	187.30
Cash in hands of treasurer	3,792.55
Contingent fund	100.00
Total	\$238,602.54

STATE OF ILLINOIS, COUNTY OF COOK—
Joseph Steblay, Secretary of the Jugoslav Building and Loan Association, being first duly sworn upon his oath deposes and says that the foregoing statement is a full, complete and true statement and report in all particulars the business of the Jugoslav Building and Loan Association for the fiscal year ending December 31st, 1925, and that the signers to the statement herein are true to the best of his knowledge and belief.

JOSEPH STEBLAY, Secretary.
Subscribed and sworn to before me this 20 day of January A. D. 1926.

CYRIL JANDUS, Notary Public
We, the undersigned, stockholders but not officers of the Jugoslav Building and Loan Association, hereby certify that the foregoing statement is true in all particulars, to the best of our knowledge and belief.
January, 20 1926.

DONALD J. LOTRICH
WM. G. WUKSHINICH
VICTOR S. SKURIC
Auditing Committee.

SVET

je vedno prijaznejši osebam, ki imajo denar vložen na banki ali na prvi vknjižbi (mortgage).

Denar vzbuja zaupanje, prinaša zadovoljstvo in ustvarja blago- stanje ter je pričetek napredka.

Navada marljivosti bo napravila svet prijaznejšim tudi za Vas.

Vložite svoje prihranke v varno banko

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Avenue, vogel 19. ulice, Chicago, Illinois.

PRODAJAMO PRVE HIPOTEKE IN HIPOTEČNE BONDE

DELOVANJE ZA SLOVENSKI
DOM.

Duluth, Minn. — Poslano izročeno glavnemu upravni odboru 8. N. P. J., da reši svoji prvi seji. — Pozdrav!

Red Lodge, Mont. — Stamo izročili predsedniku, da nahavi klisej. — Pozdrav!

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Narodna: Zadolžena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago in Ciroo \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inlozematstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

128

Datum v oklepaju n. pr. (Dec. 31-25) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

NAPREJ ZA NAŠO PODPORNO ORGANIZACIJO!

Ko se je rodila Slovenska narodna podpora enota spomladi leta 1904, so ji ob njenem rojstvu vsi sovražniki napredka in ljudske prosvete, prijatelji duševne teme in mračnjaka srednjega veka želeli in prerokovali zgodnjo smrt. Šibka je bila S. N. P. J. takrat in od vseh strani so jo napadali njeni sovražniki. Misel, katero so ji udihnili njeni ustanovitelji, je bila močnejša, silnejša in krepkejša kot napadi njenih nasprotnikov. Ta misel je zmagovala in napadi nasprotnikov so se razblinili v prazen nič.

S. N. P. J. je rasla, napredovala in se širila. Mnogi so se njena društva in naraščalo je njeno članstvo po številu. Nasprotniki S. N. P. J. niso mirovali. Njih navali so prihajali v valovih. Nasprotniki so se zagnali z velikim krikom in vriščem, in ko so videli, da ničesar ne opravijo, so se umaknili zopet za nekaj časa, da na to ponove naval se z večjo silo. Ti silni navali niso mogli omajati vrst članstva S. N. P. J. Na vsak napad, ki so ga izvršili sovražniki S. N. P. J., je njeno članstvo odgovorilo s podvojeno agitacijo za pomnožitev njenega članstva in za pojmovanje njenih idealov in cilja. V vsakem mesecu so se oglašila nova društva za pristop v jednoto, skoraj vsak dan so se priglašali novi člani, ki so pristopali v ustanovljena društva. Tako se je S. N. P. J. razvila, da je postala največja slovenska bratska podpora organizacija po članstvu, obenem je pa širila med jugoslovanskim delavstvom napredne ideje, ki so temelj jednote, s katerega se dviga stavba, ki povzroča strah prijateljem duševne teme in mračnjakstva.

Sovražniki S. N. P. J. in mračnjaki niso mogli mirno gledati tega razvoja. Z vso besnostjo, ki je posebna lastnost onih, ki bi radi obdržali ljudstvo v starih duševnih sponah in ukovih, so se vrgli na S. N. P. J. Tudi ta naval je bil odbit.

Naraščajoča razredna zavednost med slovenskim delovnim ljudstvom pomaga tudi množiti vrste S. N. P. J. Iz tega sledi, da bo S. N. P. J. vedno bolj rasla, kolikor bolj se bo razredna zavednost širila med slovenskim delovnim ljudstvom v Ameriki. Da se pridobljene pozicije ohranijo in pridobe nove postojanke, pa mora skrbeti članstvo S. N. P. J. Obstati ne smemo v pridobljeni postojanki, ampak naše geslo mora biti od postojanke do postojanke. Naprej in naprej za S. N. P. J.!

Nikdar ne sanjamo, da smo že izvršili svoje delo, da smo našo podporno organizacijo že spopolnili in dosegli že vrhunec njene spopolnitve. Vsa dan prinaša v našem življenju nove potrebe za nas, a prinaša jih tudi za S. N. P. J. Marsikaj, kar smo pred dobrim letom smatrali za dobro in praktično, se je v teku enega leta izkazalo za slabo in nepraktično za našo jednoto. Skušnje so bile vedno naš najboljši učitelj. Za to se pa ne smemo udajati sladkim sanjam, da smo veliki in močni, da je že prišel čas, ko pojde vse gladko, ne da bi nam bilo treba agitirati za pomnožitev članstva S. N. P. J., se bojevati proti sovražnikom S. N. P. J. in jo spopolnjevati v vseh ozirih.

Ako hočemo veljati res za velike in močne, tedaj moramo izrabiti vsako priliko, ki je ugodna za S. N. P. J., da utrdimo in pomnožimo njene vrste in razširimo njene ideale in njen cilj med slovenskim delovnim ljudstvom. Zategadelj je potrebno delo vseh članov, da se to izvrši in doseže. Posamezni član lahko izvrši le nekaj dela, lahko izvrši veliko dela, vsega pa ne more. Če pa delamo vsi za procvit S. N. P. J. in razširjanje njenih idealov in cilja, tedaj bo tako delo imelo uspeh. V skupnem delu je zmaga. S takim delom širimo namene in cilj S. N. P. J., ji pridobivamo novih članov, ji ustvarjamo trdno gospodarsko podlago, sploh izvršimo vse, kar ji daje moč in ugled. Zato pa mora biti geslo vseh članov S. N. P. J.: Naprej za S. N. P. J.!

Naj nasprotniki napredka butajo v Slovensko narodno podporno jednoto z desne in leve, naj ji žele pogibelj in vpropastenje, njeno članstvo ne bo rušilo in podiralo, kar je zgradilo z velikim požrtvovanjem samega sebe in težkim delom. Minili sta več ko dve desetletji, odkar so se nasprotniki napredka gospodarske in politične enakopravnosti vrgli z vso silo na Slovensko narodno podporno jednoto. Ta naval je bila zaman! Takrat je bilo geslo

članstva S. N. P. J.: "Naprej za S. N. P. J.!" In to geslo še danes vodi članstvo v vseh bojih proti nazadnjaštvu: Zato pa naprej za S. N. P. J.! Naprej, dokler ne utihnijejo ti nasprotniki!

INICIJATIVA IN REFERENDUM.

Dobe se posamezni člani in društva, ki najdejo točko v pravilih, ki jim ni všeč in žele, da bi se drugače glasila. Mesto, da bi tak član najprvo pri društvu povedal, kaj je škodljivega v pravilih ali kaj je treba popraviti v njih, spiše dopis in ga pošlje uredništvu, da ga priobči v "Prosveti." Ako bi jednota ne imela inicijative in referenduma in bi pravila dovoljevala take proteste, tedaj bi seveda bilo tako ravnanje opravičeno. S. N. P. J. pa ima inicijativo. Brat, ki ni zadovoljen s katero točko v pravilih in je prepričan, da je ta točka škodljiva za jednoto, lahko prepriča svoje društvo, da je inicijativa potrebna. Ko je to dosegel in je bila inicijativa pravilno izdelana in kot taka priznana, bo dotični član skozi devetdeset dni lahko vsak teden povedal, kaj je v točki škodljivega za jednoto in zakaj jo je treba izpremeniti, da bo koristila jednoti.

To kar velja za posameznega brata, velja tudi za posamezno društvo. Društvo se to lažje izvede, kot pa posamezni član. Društvu n. pr. ni treba hoditi k drugemu društvu vpraševati, ako se strinja, da predloži inicijativni predlog, ampak društvo lahko samo izdelava pravilno inicijativni predlog in ga pošlje gl. tajniku, da ga ta predloži prvi seji glavnega ali pa gl. izvrševalnega odbora v pregled.

Ako inicijativni predlog dobi dosti podpore, gre na splošno glasovanje, ki traja šestdeset dni. Da je bil rok za splošno glasovanje določen na 60 dni, ima svoje posebne vzroke. Kakšne? Vsak član se lahko udeleži splošnega glasovanja, ker ima vsako društvo v teku šestdesetih dni najmanj dve redni seji. Glasovanje je dvojno: tajno in javno. Tajno se glasuje pri volitvah gl. odbornikov. Javno se pa glasuje pri inicijativnih predlogih. Javnost pri tem glasovanju obstoji v tem, da mora vsak član podpisati svojo glasovnico, kajti če je ne podpiše, ni veljavna.

Važno je, da društveni tajniki pazijo na to, kdaj prične in konča splošno glasovanje. To je važno tudi za člana. Gl. tajnik objavi v glasilu S. N. P. J. datum, kdaj prične in konča splošno glasovanje. Zato je pa važno, da društveni tajniki in člani pazno čitajo vse uradne objave, ker izgube društva pravico do glasovanja in njihov glasovnice se ne upoštevajo, če ne glasujejo v teku določenih šestdesetih dni in če tajniki najkasneje v teku desetih dni ne naznanijo gl. tajniku izida glasovanja, in sicer tako, da ima gl. tajnik poročilo o splošnem glasovanju najkasneje deset dni po končanem glasovanju v rokah.

Provokator je kresnica

Importirani agent-provokator, ki ima tri aliase, je navadna kresnica v delavskem gibanju. Kresnice v delavskem gibanju so ljudje, ki se hitro zasvetijo, da se hitreje ugasnejo. Pojavijo se na ta način, da skušajo oblatiti vse delo delavskega gibanja, ki je bilo izvršeno, preden so se pojavili v javnosti. Laž, obrekovanje in natolevanje jim je najljubše orodje. Na jeziku imajo vedno marksizem, dasiravno niso prečitali še ene Marksove knjige, nekateri je pa še videli niso, ker so Marksove knjige zanje pretežke prebavljiva reč. Izgovore, izjave in izreke še živih zastopnikov delavstva tolmačijo in komentirajo po svoje, najraje pa po taktiki, ki je lastna največjim delavskim sovražnikom. Konstruktivno ne izvrše ničesar, ampak podirajo, kar so organizirani delavci gradili z velikimi žrtvami več desetletij. Svoje bodaste ideje silijo v ospredje in vidijo rajše, da vse vrag vzame, ako jih delavstvo noče poslušati.

Te kresnice so podobne škorpionu, ki samega sebe umori, ko vidi, da ga delavstvo ne posluša, ampak to delavstvo hodi pravo pot in se poslužuje prave taktike, ki sta mu prinesli uspehe in jih še prineseta. Kresnice se ne umore na ta način, kot se umori škorpion. Samomor zanje pomeni, da izginejo iz javnosti in se nato pridružijo delavskim sovražnikom.

Taka je najmilejša sodba o importiranem agentu-provokatorju, ki dozdaj še ni poslal svoje fotografije, dasiravno je sam rekel, da bi jo poslal, če bi jo imel in mu jo je uredništvo Prosvete hotelo plačati, da lahko slovenske delavske organizacije v starem kraju izpregovore, kdo je importirani agent-provokator. Za Prosveto je stvar končana.

bil najet za razbijanje dobrih delavskih organizacij, ki so prestale že hude boje, a so kljub temu boju napredovale, postale moč in izvršile veliko konstruktivnega dela za osvoboditev delavstva iz mezdne sužnosti. Importiranemu agentu-provokatorju je neznan najrazumljivejši nauk Karla Marksa: "Delavci vseh dežel združite se!" Importirani agent-provokator se pa muči s pocepitvenjem delavstva svojega lastnega naroda. In človek, ki nastopa tako, da ki meče s svojimi frazami okoli sebe, kot ušv človek uši, pri tem se pa sklicuje na Marksa in se pri tem še norčuje iz enega glavnih in razumljivih naukov Karla Marksa — Proletarci vseh dežel združite se — ni drugega kot agent-provokator, ki napeljuje vodo na kapitalistični mlin.

ZGUBA AMERIŠKEGA DRŽAVLJANSTVA VSLED BIVANJA V INOZEMSTVU.

L. 1875 seje neki Nemec prišel v Združene države. Kupil si je farmo in mirno živel na nji dolgo vrsto let. L. 1893 je postal ameriški državljan. L. 1901 pa je on z ženo odšel na Nemško na obisk, pa tudi zato, ker je bila žena pri slabem zdravju. Tam sta ostala do l. 1908, najprej radi bolezni žene in potem radi slabega zdravja njenih staršev. Lastnine v Združenih državah nista prodala, marveč izročila jo ženinemu bratu v oskrbo.

Ko sta se povrnila v Ameriko, sta se pripravljala preseliti v Kalifornijo. Ali predno sta mogla izvršiti ta svoj namen, sta bila urno poklicana nazaj na Nemško valed nevarne obolelosti matere. Ta je umrla in oba zakonata sta ostala na Nemškem, da uredita zapuščino in tam prodata nekaj zemljišča, ki sta ga kupila ob svojem prvem obisku. Stvari so se zavlekle in posrečilo se je jima prodati nepremičnino še le l. 1914, ko je že vojna izbruhnila.

Hotela sta se tedaj povrtni v Združene države in zaprosila sta za ameriški potni list. Ali ker sta živel čez dve leti v svoji rojstni domovini, konzul ni ho-

tel izdati potni list. Kajti naturalizirani državljan, ki živi več leti v svoji rojstni domovini oziroma pet let drugje v inozemstvu, se smatra kot da se je odpovedal ameriški državljanstvu. Ta takozvana domneva ekspatriacije pa se daje ovreči, ako dotičnik poda zadostujoče razloge za svoje podaljšan bivanje. V omenjenem slučaju pa konzul teh razlogov ni smatral zadostnih.

Po izbruhu vojne je sploh veliko število naturaliziranih državljanov, ki so se bili povrtni v stari kraj, zahtevalo ameriški potni list za povratek v Ameriko. Mnogi izmed njih so bili že dolgo let zopet nastanjeni v rojstni domovini, nekateri kar po 20 let. Da ni bilo vojne, morala večina njih ne bi bila mislila na povratek v Ameriko. Konzul so mnogim izmed teh odrekli ameriški potni list, ker so bili mnenja, da edini njihov razlog, da so se zopet spomnili adoptirane domovine, je bil ta, da se izognejo vojni službi in davkom. Tako je brzkone tudi družina, o kateri govorim, padla v ta sum. Ko je vojna minila, sta zakonata dvakrat zopet poskusila priti sem, ali zaman.

Potem pa sta dobila nemški potni list, prišla v Mehiko in končno se jima je posrečilo priti v Združene države. Njuna lastnina je bila zaplenjena kot lastnina sovražnih inozemcev. Vložila sta tožbo za povratek te lastnine. Toliko federalno sodišče prve, kolikor ono druge instance je razsodilo, da nista izgubila ameriškega državljanstva. Dočim sta valed svojega predolgega bivanja na Nemškem zgubila pravico do diplomatske zaštite in jima je konzul zato odrekel potni list, sodišče je razsodilo, da valed njunega povratka v Združene države se ne more smatrati, aa sta izgubila državljanstvo. Dokazano je bilo po njunih izjavah in pričah, da sta vedno imela namen povrtni se v Združene države, kjer sta imela lastnino, da nista nikoli storila nikakih korakov za zopetno pridobitev nemškega državljanstva, da nista na Nemškem vodila nikakih poslov in da se nista vdeležila vojne ni političnega gibanja na Nemškem. Razsodeno je bilo torej, da nista izgubila nikoli ameriškega državljanstva in da se jima povrne zaplenjena imovina.

Navedli smo na dolgo ta slučaj, ker je v mnogih pogledih tipičen za razne slične slučaje ekspatriacije. Odločba konzula, ako zanika potni list naturaliziranim državljanom, bivačojim v inozemstvu čez gotovo dobo, se naslanja na zakon od 2. marca 1907, takozvani Expatriation Act. Ta zakon določa, da se mora predpostavljati, da se je naturalizirani državljan odrekel ameriškega državljanstva, ako se on za stalno naseli v svoji rojstni domovini in tam ostane čez dve leti oziroma čez pet let v drugi inozemski deželi. More pa ovreči to domnevo, t. j. taka domneva za njega ne velja, ako doprinese zadostne dokaze, da, ako je ostal čez dovoljeno dobo, je to storil iz enega izmed onih razlogov, ki jih zakon pripoznava. Taki razlogi so:

- 1) ako je bival v inozemstvu — izključno ali deloma — kot zastopnik ameriške trgovine;
- 2) ako je ostal v inozemstvu valed zdravja ali izobrazbe;
- 3) ako je bil prisiljen podaljšati svoje bivanje valed višje sile;
- 4) ako stanuje v inozemstvu kot zastopnik priznane ameriške prosvetne, znanstvene, dobrodelne ali verske organizacije;
- 5) ako biva v inozemski deželi — ne pa v svoji rojstni domovini — in se tam peča z znanstvenim poklicem, ki se ne protivi ameriškim interesom, ako se je za ta svoj poklic vzgajil v Združenih državah.

Le dokazi, ki odgovarjajo tem petim točkam, zadostujejo, da se ovreči domneva ekspatriacije v slučaju daljšega bivanja v inozemstvu. Treba prisedi k istinitosti teh dokazov in predložiti vse natančne podatke. Državni departament nalaga konzulatom, naj se ne zadovoljujejo s samimi splošnimi navedbami.

Kakor pa smo razvideli iz zgornjega slučaja, dejstvo, da je bil komu vzkraden ameriški potni list, še ne pomenja v vaskem slučaju, da je dotičnik zares izgubil ameriško državljanstvo. — F. L. I. S.

ZARKOMET

Kdo je zmagal?

Stavka rudarjev je končana, če konvencija rudarske organizacije odobri pogodbo. Listi poročajo, da so baroni premoga zelo veseli in vrednost njihovih delnic je porasla skokoma. Brisbane prijavlja, da je Wall street vesel valed valed končanja stavke. Tudi Lewis je vesel, zlasti zato, ker je bila stavka končana na njegov rojstni dan.

Nihče ne poroča, če so tudi rudarji veseli. Ali so? Ako so baroni zadovoljni, morejo biti tudi rudarji? Mar sta lahko volit v koza cela? Je li Lewis volit v čudne pogoje samo zato, ker je bil tisti dan njegov rojstni dan?

...

Bodočim ženinom na znanje.

Cenjeni mi Zarkomet! Prosim posveti ob arehah zvečer v novo solo na Ailerkem vrtu. To ti je dirgledaj. Pol ducata mladih gospodov — od kod jih prinaša nesreča, nihče ne ve — in mladih punčar. Oh, boy! Veš, kadar pa katera punčara zbolí, jo gospod pošljejo v Chicago v pralnico za dva ali tri tedne in vse je O. K. Fantje v Pueblu, odprite oči, kadar se boste ženili! — Cerkveni mežnar, Pueblo, Colo.

...

Dobro znamenje.

Kapitalisti v Illinoisu so se v veliki večini izrekli proti prohibiciji. Kadar je zamera delavcem nevarnejša kot zamera suhaškim fanatikom, tedaj se kuha nekaj več kakor kisel zelje.

...

Zavednost in naprednost.

Argument na prvi seji: Mi ne potrebujemo angleškega lista, ker mi smo Slovenci.

Argument na drugi seji: Pravila naj se tiskajo same v angleškem jeziku, da jih bodo znali vsi čitati. Amerika je naš dom. — Tine iz Krtine.

...

Prestopni list k S. N. P. J.

Cenjeni Zarkomet! Ker imajo nekateri rojaki toliko govoriti čez gl. odbor S. N. P. J., osmo redno konvencijo, urednika Prosvete in čez pravila, predlagam že danes, da deveta konvencija dovolj prestopni list od S. N. P. J. k kutarski jednoti vsem onim, ki niso zadovoljni z našo jednoto. Jas sem bil 18 let član katoliške jednote, potem so mi pa dali brco (prestopni list) k S. N. P. J. Celih 18 let in 10 mesecev sem metal v njihovo torbo in za ženo 15 let; lepi kupčki mojih žuljev ležijo tam. Ko sem dovolj nametal, so mi dali popotnico. — Bivši član K. S. K. J. in zdaj Rdeči pikar, Novi Duluth.

...

Revščina g. Trunka.

Rev. Trunk se večkrat potoži, kako mu je hudo. Plača je slaba (baje dobi samo \$50 mesečno od faranov) in malo manjka, da ne strada. Zaupal mi je tudi — in obenem javnosti — da je s svojo knjigo "Amerika in Amerikanci" naredil izgubo; delal je zastoj in poleg tega je moral še doplačati \$2000. To je bogme slabo. Moje simpatije! — Kaj pa "Pisano polje" ni ne nosi? Sicer ni moja stvar, lahko si pa dovolim vprašanje: Ali je res, da franciškanaki boss tako škandalozno beraško plačuje svoje dobre delavce? Mar ne bo veljala zanj tiista "sodba", s katero strašite druge?

...

Precej časa še!

Cenjeni K. T. B.! Pojasni, koliko duhovnov je pri S. N. P. J. in koliko časa je Kazimirjev "urednik" član naše jednote. Vprašam zato, ker sem v A. S. čital dolg članek s podpisom "Član S. N. P. J." Kdor spiše takšno meštrstvo, mora iti v šolo nekega Črnega. Piše, da Prosvetarji blagotijo vae, kar je katoliškega. Ker sam to dela, se mi zdi, kakor da bi osel trdil, da ima mačka daljša ušesa kot on. Vprašuje, koliko časa še. O, dolgo, dolgo še — ko vas ne bo več, pa še potem dolgo časa. Zares, ta svet je od muh! Hahaha! — Old Molder, Terre Haute, Ind.

...

Listina.

Prispevalcem: Kar je porabnega, pride vse na vrsto. Nabrlo se je dosti in marsikaj bo treba skrajšati. Poslane risbe morajo čakati na sejo gl. upr. odbora. Torej potrpite. — K. T. B.

GLASOVNICA ČLANSTVA S. N. P. J.

Splošno glasovanje št. VII.

Članstvu Slovenske narodne podporne jednote je s tem predloženo, da odglasuje o predlogih, ki se nanašajo na dodatno zavarovanje. Glavni odbor je po naročilu same redne konvencije pripravil načrt za dodatno zavarovanje, kar bo, če članstvo odglasuje za ta predloga, dodatek naših pravil. Dodatno zavarovanje se deli v dva načrta in sicer:

Predlog št. 1.

ČLEN XL. DVAJSETLETNO ZAVAROVANJE.

Pravila za načrt zavarovanja z dvajsetletnim vplačevanjem. Ta načrt se imenuje načrt "B".

Dodatno k prvotnemu načrtu zavarovanja z dosmrtnim plačevanjem, ki je naveden v sedanjih pravilih, in ga tu imenujemo načrt "A," se tem potom ustanavlja načrt zavarovanja z dvajsetletnim plačevanjem, ki se imenuje načrt "B".

1. Posmrtnine v načrtu "B" so iste kakor v načrtu "A," izvenem zavarovanja za \$250 in v kolikor ni drugače določeno v tem členu.

2. Vsak član, ki spada v načrt "B," plačuje tekom prvih dvajset let njegovega življenja po vstopu v jednoto posmrtninske assementne po lestvici za svojo starost (na bližnji rojstni dan) ob času pristopa, kakor določeno v lestvici v teh pravilih, katere lestvica je osnovana na "American Experience" tabelah umrljivosti in upošteva četiri odstotke obresti.

3. Rezervni sklad za načrt "B" naj bo tak kot zahtevan na podlagi umrljivosti in upoštevanih obresti, kakor določeno v prejšnji točki 2. Od članov, ki spadajo pod načrt "B," se ne sme zahtevati, da bi plačevali assement v rezervni sklad, kot določeno v točki 2, člen II.

4. Člani, spadajoči pod načrt "B," morajo plačevati nadaljne prispevke v druge podporne sklade po lestvici, navedeni v pravilih, ter so upravičeni do tistih dodatnih podpor, v smislu v pravilih navedenih pogojev. Taki prispevki ne smejo v nobenem slučaju prenehati z dobo dvajsetletnega plačevanja posmrtninskih assementov, temveč se morajo še nadalje plačevati.

5. Dodatno k posmrtninskim assementom, določenim v točki 2 in v lestvici, navedeni v teh pravilih, mora vsak član tekom veljavnosti svojega certifikata plačevati assement za upravni sklad, kakor določeno v točki 2, člen II.

6. Vsak assement v načrtu "B" je plačljiv prvi dan meseca, v katerem zapade, ter se ga lahko plača kadarkoli med 1. in 25. dnem tistega meseca. Ako član ne plača svojega assementa kadarkoli po enoletnem polnem plačevanju takih assementov, je upravičen, da po izročitvi svojega certifikata tekom meseca, v katerem je zapadel assement, prejme v gotovini odplačilno vrednost (ako obstoji taka vrednost), do katere je takrat upravičen. Odplačilna je znesek rezerve vrednosti preko odstopninske pristojbine desetih dolarjev za vsakih tisoč dolarjev zavarovalnine (to je, en odstotek zavarovane svote). S tem so vse zahteve na podlagi njegovega certifikata v polnem poravnane. Ali—

7. Namesto take odplačilne v gotovini član lahko izroči svoj certifikat tekom meseca, v katerem zapade assement, in dobi v zameno plačano zavarovanje za tak manjši znesek zavarovalnine, kot ga nudi odplačilna vrednost v gotovini, ki se kot enkratno (in edino) plačilo uporabi na podlagi umrljivosti in upoštevanih obresti, določenih v točki 2 tega člena. Tako plačano zavarovanje je plačljivo isti čas in pod istimi pogoji kot prvotni certifikat, toda brez nadaljnjega plačevanja posmrtninskega assementa. Pogoj pa je, da se v nobenem slučaju ne dovoli plačano zavarovanje, ako bi bil znesek, na ta način zavarovan, manjši kot petdeset dolarjev; v takem slučaju se zavarovalnina podaljša pod okvirom prvotnega certifikata, kakor določuje točka 8 tega člena. Ali—

8. Ako član ne plača svojega posmrtninskega assementa kot določeno v točki 6 tega člena in ako ne zahteva odplačilne v gotovini ali plačnega zavarovanja, se naslovni znesek zavarovalnine, ne da bi se certifikat izročil, avtomatično nadaljuje kot podaljšano zavarovanje za tako dobo let in dni, kot odgovarja vrednosti odplačilne v gotovini, ako je sploh kaka vrednost, ki se uporabi kot enkratno (in edino) plačilo, osnovano na umrljivosti in upoštevanju obresti, določenih v točki 2 tega člena. Tako podaljšano zavarovanje je plačljivo edino v slučaju članove smrti tekom tiste dobe let in dni, toda brez nadaljnjega plačevanja posmrtninskih assementov.

9. Vsakemu certifikatu načrta "B" mora biti priložena ali vključena izjava ali dodatek, ki kaže, koliko znaša konec vsakega zavarovalninskega leta rezerva, zračunana na podlagi upoštevanih umrljivosti in obresti, določenih v točki 2 tega člena, dalje znesek odplačilne vrednosti v gotovini, dobo podaljšane zavarovanja in znesek plačnega zavarovanja, ki se ravna po določbah tega člena, in—ako se to zahteva—posmrtninske pristojbine ali stroške zavarovanja za določeno leto.

10. Ako cenitev jednotlivih aktiv in pasiv ob kateremkoli času pokaže, da so celokupna aktiva, sedanja in prihodnja, manjša kot celokupna pasiva, sedanja in prihodnja, se mora razpisati izredni assement, ki mora biti saj tako velik, da pokriva tak primanjkljaj. Taki izredni assementi članov, spadajočih v načrt "B," vključivši tiste, ki imajo podaljšano ali plačano zavarovanje, morajo biti sorazmerni posmrtninski pristojbini ali stroški zavarovanja dotičnih članov na podlagi upoštevanje umrljivosti in obresti, določenih v točki 2 tega člena. Če prispevki v posmrtninskem skladu kadarkoli prekorajajo znesek, ki je potreben za vzdrževanje rezerve, lahko glavni odbor deli povrnitev toliko dela dotičnega prebitka, kot se mu zdi primerno, s pravičnim znižanjem ali opustitvijo assementov.

11. Vsak član, ki želi znižati znesek svojega zavarovanja po načrtu "B," lahko vrne svoj prvotni certifikat ter dobi certifikat za zašlejšo manjšo svoto. Novi certifikat nosi datum ter navaja odplačilno in druge ugodnosti sorazmerno odgovarjajoč tistim njegovemu prvotnega certifikata. V takem slučaju je upravičen, da prejme sorazmerno odplačilno vrednost v gotovini, ako obstoji taka vrednost, odgovarjajoč znižanju zneska zavarovalnine. Član, ki želi zvišati svoje zavarovanje v načrtu "B," lahko stori to, odvisno od zdravniške preiskave. In, tako, dodatno zavarovanje se mora osvedočiti z novim certifikatom po lestvici za takrat doseženo starost ter noseč datum, z odplačilno in drugimi ugodnostmi, ki odgovarjajo taki doseženi starosti, in ne da bi se prvotni certifikat spreminjalo.

Plačilna lestvica na podlagi \$1000 za načrt "B" ali 20-letno plačevanje.

Star.	Mesečno plačilo	Letno plačilo	Star.	Mesečno plačilo	Letno plačilo
16	\$1.50	\$17.58	36	2.21	25.87
17	1.52	17.85	37	2.26	26.51
18	1.54	18.13	38	2.32	27.18
19	1.57	18.42	39	2.36	27.89
20	1.60	18.73	40	2.44	28.63
21	1.62	19.05	41	2.51	29.41
22	1.65	19.38	42	2.58	30.24
23	1.68	19.72	43	2.66	31.11
24	1.71	20.06	44	2.74	32.03
25	1.74	20.46	45	2.82	33.01
26	1.78	20.85	46	2.91	34.04
27	1.81	21.26	47	3.01	35.14
28	1.85	21.68	48	3.11	36.31
29	1.89	22.13	49	3.22	37.55
30	1.93	22.59	50	3.33	38.87
31	1.97	23.08	51	3.46	40.27
32	2.01	23.59	52	3.59	41.76
33	2.06	24.12	53	3.73	43.36
34	2.10	24.67	54	3.88	45.06
35	2.15	25.26	55	4.04	46.89

Podpisani(a) glasujem o gornjem predlogu z DA ☐ NE ☐

Podpis člana

NAVODILA:

- Vsak član in članica S. N. P. J. ima pravico glasovati o teh predlogih.
- Kdor glasuje za predlog, naj naredi križ v okviru DA, in kdor glasuje proti predlogu, naj naredi križ v okviru NE.
- Za vsaki predlog se glasuje posebej in se je treba lastnoročno podpisati.
- Glasovanje o teh predlogih se začne dne 21. februarja ter se konča dne 21. aprila 1926. Traja torej 60 dni.
- Glasovanje o teh predlogih se začne dne 21. februarja ter se konča dne 21. aprila 1926.
- Glasuje lahko vsaki član na seji ali izven seje, vendar pa mora glasovanje izpolniti vsak sam in je tudi sam podpisati ter izročiti društvu tajniku pred zaključkom glasovanja, to je najkasneje dne 21. aprila 1926.
- Predlog bo veljaven, če nanj glasuje nadpolovična večina oddanih glasov in če se glasovanja udeleži najmanj dvajset odstotkov (20%) članov jednote.
- Do dodatnega zavarovanja stopi v veljavo, kakor hitro se prikladi petsto (500) članov za pristop, bodisi v načrt "B" ali načrt "C," in šteje se nove člani in stare člani v to število.

MATTHEW J. TURK, gl. tajnik.

Predlog št. 2.

ČLEN XII. STAROSTNO ZAVAROVANJE.

Pravila za načrt zavarovanja z omejenim plačevanjem (do starosti 65 let). Ta načrt se imenuje načrt "C".

Dodatno k prvotnemu načrtu zavarovanja z dosmrtnim plačevanjem, ki je naveden v sedanjih pravilih in ga tu imenujemo načrt "A," in dodatno k načrtu "B," ki ga obravnava člen XL, se s tem ustanavlja načrt zavarovanja z omejenim plačevanjem (do starosti 65 let), ki ga imenujemo načrt "C".

1. Posmrtnine v načrtu "C" so iste kakor v načrtu "A," razen v kolikor ni drugače določeno v tem členu.

2. Vsak član, ki spada v načrt "C," mora plačevati tekom dobe svojega življenja, ko plačuje assement, od svojega pristopa dalje in končavši z obletnico svojega certifikata, ki je najbližja starosti 65 let, posmrtninske assementne po lestvici za svojo starost (na bližnji rojstni dan) ob času pristopa, kakor določeno v lestvici v teh pravilih, katere je osnovana na "American Experience" tabelah umrljivosti in upošteva četiri odstotke obresti.

3. Rezervni sklad za načrt "C" mora biti kot zahtevan na podlagi umrljivosti in upoštevanih obresti, kakor določeno v prejšnji točki 2. Od članov, ki spadajo pod načrt "C," se ne sme zahtevati, da bi plačevali assement v rezervni sklad, kot določeno v točki 2, člen II.

4. Člani, spadajoči pod načrt "C," morajo plačevati nadaljne prispevke v druge podporne sklade po lestvici, navedeni v pravilih, ter so upravičeni do tistih dodatnih podpor, v smislu v pravilih navedenih pogojev. Taki prispevki ne smejo v nobenem slučaju prenehati z dobo premijskega plačevanja assementov, temveč se morajo še nadalje plačevati.

5. Dodatno k posmrtninskim assementom, določenim v točki 2 in v lestvici, navedeni v teh pravilih, mora vsak član tekom vse veljavnosti svojega certifikata plačevati assement za upravni sklad, kakor določeno v točki 2, člen II.

6. Vsak assement v načrtu "C" je plačljiv prvi dan v mesecu, v katerem zapade, ter se ga lahko plača kadarkoli med 1. in 25. dnem tistega meseca. Ako član ne plača svojega assementa kadarkoli po enoletnem polnem plačevanju takih assementov, je upravičen, da po izročitvi svojega certifikata tekom meseca, v katerem je zapadel assement, prejme v gotovini odplačilno vrednost (ako obstoji taka vrednost), do katere je takrat upravičen. Odplačilna je znesek rezerve vrednosti preko odstopninske pristojbine desetih dolarjev za vsakih tisoč dolarjev zavarovalnine (to je, en odstotek zavarovane svote). S tem so vse zahteve na podlagi njegovega certifikata v polnem poravnane. Ali—

7. Namesto take odplačilne vrednosti v gotovini član lahko izroči svoj certifikat tekom meseca, v katerem zapade assement, in dobi v zameno plačano zavarovanje za tak manjši znesek zavarovalnine, kot ga nudi odplačilna vrednost v gotovini, ki se kot enkratno (in edino) plačilo uporabi na podlagi umrljivosti in upoštevanih obresti, določenih v točki 2 tega člena. Tako plačano zavarovanje je plačljivo isti čas in pod istimi pogoji kot prvotni certifikat, toda brez nadaljnjega plačevanja posmrtninskega assementa. Pogoj pa je, da se v nobenem slučaju ne dovoli plačano zavarovanje, ako bi bil znesek, na ta način zavarovan, manjši kot petdeset dolarjev; v takem slučaju se zavarovanje podaljša pod okvirom prvotnega certifikata, kakor določuje točka 8 tega člena. Ali—

8. Ako član ne plača svojega posmrtninskega assementa, kot določeno v točki 6 tega člena, in ako ne zahteva odplačilne v gotovini ali plačnega zavarovanja, se naslovni znesek zavarovalnine, ne da bi se certifikat izročil, avtomatično nadaljuje kot podaljšano zavarovanje za tako dobo let in dni, kot odgovarja vrednosti odplačilne v gotovini (ako je sploh kaka taka vrednost), ki se uporabi kot enkratno (in edino) plačilo, osnovano na umrljivosti in upoštevanju obresti, kot določeno v točki 2 tega člena. Tako podaljšano zavarovanje je plačljivo edino v slučaju članove smrti tekom tiste dobe let in dni, toda brez nadaljnjega plačevanja posmrtninskih assementov.

9. Vsakemu certifikatu načrta "C" mora biti priložena ali vključena izjava ali dodatek, ki kaže, koliko znaša konec vsakega zavarovalninskega leta rezerva, zračunana na podlagi upoštevanih umrljivosti in obresti, določenih v točki 2 tega člena, dalje znesek odplačilne vrednosti v gotovini, dobo podaljšane zavarovanja in znesek plačnega zavarovanja, ki se ravna po določbah tega člena, in—ako se to zahteva—posmrtninske pristojbine ali stroške zavarovanja za določeno leto.

10. Ako cenitev jednotlivih aktiv in pasiv ob kateremkoli času pokaže, da so celokupna aktiva, sedanja in prihodnja, manjša kot celokupna pasiva, sedanja in prihodnja, se mora razpisati izredni assement, ki mora biti saj tako velik, da pokriva tak primanjkljaj. Taki izredni assementi članov, spadajočih v načrt "C," vključivši tiste, ki imajo podaljšano ali plačano zavarovanje, morajo biti sorazmerni posmrtninski pristojbini ali stroški zavarovanja dotičnih članov na podlagi upoštevanje umrljivosti in obresti, določenih v točki 2 tega člena. Če prispevki v posmrtninskem skladu ob kateremkoli času prekorajajo znesek, ki je potreben za vzdrževanje rezerve, lahko glavni odbor deli povrnitev toliko dela dotičnega prebitka, kot se mu zdi primerno, s pravičnim znižanjem ali opustitvijo assementov.

11. Vsak član, ki želi znižati znesek svojega zavarovanja po načrtu "C," lahko izroči svoj prvotni certifikat ter dobi certifikat za zašlejšo nižjo svoto. Novi certifikat nosi datum ter navaja odplačilno in druge ugodnosti, sorazmerno odgovarjajoč tistim, ki jih je vseboval prvotni certifikat. V takem slučaju je upravičen, da prejme sorazmerno odplačilno vrednost v gotovini, ako obstoji taka vrednost, odgovarjajoč znižanju zneska zavarovalnine. Član, ki želi zvišati svoje zavarovanje v načrtu "C," lahko stori to, če se da zdravniško preiskati. In tako dodatno zavarovanje se mora osvedočiti z novim certifikatom po lestvici za takrat doseženo starost ter noseč datum, z odplačilno in drugimi ugodnostmi, ki odgovarjajo taki doseženi starosti, in ne da bi se prvotni certifikat spreminjalo.

Plačilna lestvica na podlagi \$1000 za načrt "C" ali do 65-letno plačevanje.

Star.	Mesečno plačilo	Letno plačilo	Star.	Mesečno plačilo	Letno plačilo
16	\$1.08	\$12.10	36	1.85	21.66
17	1.05	12.25	37	1.88	22.55
18	1.08	12.43	38	2.01	23.61
19	1.10	12.63	39	2.10	24.84
20	1.13	12.82	40	2.19	25.87
21	1.15	13.04	41	2.30	26.99
22	1.18	13.28	42	2.41	28.21
23	1.21	13.54	43	2.54	29.67
24	1.26	13.82	44	2.67	31.26
25	1.28	14.05	45	2.82	33.01
26	1.32	14.46	46	2.99	34.94
27	1.36	15.01	47	3.17	37.08
28	1.40	15.60	48	3.38	39.46
29	1.44	16.01	49	3.61	42.13
30	1.49	16.46	50	3.87	45.14
31	1.54	16.95	51	4.16	48.56
32	1.59	17.47	52	4.50	52.46
33	1.65	18.04	53	4.84	56.97
34	1.71	18.66	54	5.24	62.25
35	1.78	19.33	55	5.68	68.53

Podpisani(a) glasujem o gornjem predlogu z DA ☐ NE ☐

Podpis člana

"TRIQLAV" Building & Loan Ass'n

Najstarejše Slovensko posojilno in hranilno društvo v Chicagu je 1. februarja, 1926 započela s svojim 18 letnim poslovanjem.

Posiljajo se Slovenci in Slovenke, da postanejo delničarji te lepo napredujoče družbe. Nove serije se odpro vsakega 1. februarja, 1. maja, 1. septembra in 1. decembra v prostorih rojaka John Količka, 1805 So. Racine Avenue, Chicago, Ill.

Uradniki so:

Juraj Mamek, predsednik Joseph Siman, tajnik
John Količek, podpredsednik Mohor Mladič, blagajnik.

Odborniki so: Feliks Namora, Jos. Fischer, R. Siman,
John Sikyta, Notary Public F. J. Petru.

Zastopnik za Lyons, Ill.: Martin Potokar.

Severova družinska zdravila

Ne padajte!

Vleči se na poti življenja s prehlajenjem in se lahko samoljubno zdravila, se lahko primerja s padanjem v nevarno nasledstvo. Severova družinska zdravila vam bodo odpravila vse težave na potovanju in vam bo pripravila svobodno hojo na poti do popolnega ozdravljenja.

SEVERA'S COUGH BALSAM

Ni boljšega zdravila za neposredno in redno vso kašelj, ki ga Severov Balsam super kašelj. Teži razdraženo grlo, lajša napetost in lažje preneha vsak trdovraten kašelj. Vsebuje vse Severov Balsam za kašelj pri lekarni \$25 in 50c.

SEVEROV ANTISEPSOL

Čudno je, kako hitro Severov Antiseptol čisti in ublažuje obolenje sluznice nosnice, grla in respiratorne ceste, ki so povzročeni razdraženosti. Na gurgljanje grla in ispiranje ust, ni boljšega, \$25 in 50c.

Severa's Cold and Grip Tablets

Zakaž zanemariti nevarno prehlajenje, ko samorete dobiti takojšnjo odpravo in hitro odstraniti prehlad. Rabite Severove Tablete soper prehlad in hriplo. 30c. Prodajajo se v nad 3,000 lekarnah.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Severova družinska zdravila

Za bodočnost

je velikega pomena vsekakor oni del zaslužka, ki ga denete na stran.

Zato se preskrbite za bodočnost. Shranite vsaj majhen del zaslužka ter ga naložite pri nas varno po 4% obresti.

Vloge se obrestujejo mesečno.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

Veliki velikonočni izlet v JUGOSLAVIJO

skozl Cherbourg-Francijs, z svetovno glasovitim parnikom

AQUITANIA 45,700 ton,

Odhod iz New Yorka

V SOBOTO 20. MARCA ob 1. uri zjutraj.

pod vodstvom g. S. VUKOVICA, jugoslavnskim uradnikom Cunard proge v New Yorku.

Vsem onim, ki nameravajo to pomlad potovati v domovino in obiskati svoje sorodnike in prijatelje, se nudi izredna prilika, da se pridružijo skupini izletnikov ter dosepej DOMOV ZA VELIKONOČ.

G. Vukovič, kateri je vaje potovanja po Evropi, bode osebno spremljal potnike naravnost do LJUBLJANE in še naprej. On bo tudi skrbel za čim udobnejše potovanje na parniku kakor tudi na vlakih v Evropi.

Za vsa nadaljna pojasnila glede tega IZLETA, obrnite se na naše lokalne zastopnike — ali pišite v vašem jeziku na:

CUNARD LINE

140 N. DEARBORN ST. CHICAGO, ILL.

The Young S. N. P. J.

JAVNA GOVORNICA

Chicago, Ill. — The present economic and industrial conditions have enslaved mankind. From the clutches of this imperialistic, capitalistic system, there is only one avenue of escape—the universal brotherhood with one common aim the teaching of man's fellowship to man. The fraternal order smooth over with glorious impartiality the inequalities of life; brother is brother, regardless of whether he is a friend or foe. There is a bright ray of light flashing to rescue and make free the Yugoslav race in America from mental and economic slavery, that is—the American speaking subordinate lodge movement of the S. N. P. J. In every populous Yugoslav community new recruits join its ranks in increasing numbers. It has been Chicago, Detroit, Cleveland, and now Springfield and Waukegan have been placed upon the honor roll, and soon we will add Milwaukee, Wis., West Allis, Wis., and La Salle, Ill.

Fraternity never cast a shadow upon a home, never wounded a human heart, and never wronged a human soul. It is never deaf to the cry of the needy, never blind to the wants of the deserving, and its broad and noble heart promptly responds to the call of the erring and a cry for help from any of its kind. It is one of the mighty forces to-day working toward the upbuilding of the race of men.

Join the ranks of the great fraternity, by becoming an active member in an American-speaking subordinate lodge of the Slovene National Benefit Society. Enlist in the great army of hopeful workers, that strive to make men happier by making them better. Let us move forward to the goal of our brighter dreams, by organizing at least fifty American-speaking subordinate lodges of the S. N. P. J. during the year 1926. Dear brothers and sisters, get into action now.

Richard J. Zavertnik.

NOVO DRUŠTVO ANGLEŠKO GOVOREČIH ČLANOV V WAUKEGANU.

Waukegan, Ill. — Tudi pri nas smo končno dobili novo društvo, spadajoče pod okrilje Slovenske narodne podporne jednote. Društvo se sestoji z mladimi, angleško govorečimi člani. Res je, da kdo pravi, da smo počasni in zapani za napredek S. N. P. J., ker društva nismo ustanovili še prej, kajti v Waukeganu se je obdrževala osma redna konvencija Slovenske narodne podporne jednote. Povedati moram, da smo tukajšnji naselniki tako pripravljeni, da se držimo reka: Počas, pa gotovo!

To je v Waukeganu lahko dokazati. Samo malo je treba pogledati po Waukeganu in North Chicago na ustanove, katere imamo. Vse uspeva povoljno. Ravnotako je z novoustanovljenim društvom. Nismo se hoteli prenačiti, da smo bili pozivani iz drugih naselbin od ustanoviteljev aličnih društev.

Društvo se je torej ustanovilo brez bobnanja in reklame. To je radi tega, ker ne maramo brataških društev kar nenadoma oškodovati preveč na članstvu, pač pa je naš cilj, da pridobimo čimveč mogoče takih, ki še niso pri naši slavni Slovenski narodni podporni jednoti. Upamo tudi, da bo mladina lažje pridobivala člane v svojo sredo kakor mi stari, kajti mladina hoče kaj drugega in se ne strinja z našimi prepirljivimi nazori.

Rojaki v Waukeganu in North Chicago! Apellirani na vas, da daste svojo mladino v novoustanovljeno društvo, pri katerem se bodo vršile seje v angleškem jeziku, katerega naša mladina bolje razume kakor slovenskega.

Društvo je zaključilo, da bo obdrževalo svoje redne seje vsaki tretji četrtek v mesecu v Slovenskem narodnem domu v dvorani št. 2. Pričetek seje je točno ob pol osmih zvečer. Stari in člani Slovenske narodne podporne jednote, apellirani na vas, da daste mladino v to društvo. Vse informacije dobite na seji dne 18. februarja ob 7.30 zvečer v S. N. D. dvorani št. 2, pri tajniku društva Sloga št. 14, br.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosvete".

Waukegan, Ill. — Ako zasledimo zgodovino Slovenskega Naroda v naši novi domovini od začetka priseljevanja Slovencev do danes, kar je približno že štiri deset let, če ne več, vidimo, da je ta zgodovina ena najmlajših. Vendar imamo že nekaj zgodovine izdane, da lahko pogledamo v delovanje in napredek, kaj, kako, kje in koliko smo napredovali.

Ni moj namen danes obširno se baviti z zgodovino v splošnem, pač pa omenim le mimgrede nekoliko o kulturnih društvih. Da nismo bili brez istih in jih tudi nismo imeli preveč, tudi ne smemo pozabiti. Kulturna društva so bila glavni faktor našega razvoja v splošnem. Razlika je, da se je napravilo mnogo napak za časa, ko je bilo ljudstvo naše nestalno, to se pravi ko še ni bil naš slovenski narod stalno naseljen po naselbinah, kakor je danes. Napake so morale biti napravljene, kajti iz njih se učimo, da vsako stvar dobro premislimo predno kaj napravimo; brez njih ne bomo nikdar, ker vsak človek jih ima, vsak narod jih ima in vsi ljudje in narodi na svetu jih imajo in jih bodo imeli.

Ker je po vojnem času prenehalo naseljevanje, oziroma se je omejilo, in se naša tukaj rojena mladina amerikanizira, če ne bomo vželi druge poti, se nam bo popolnoma odtujila. Zakrivili bomo to sami, ako ne bomo delovali na to, da premenimo nekoliko naših starih šeg ter nadomestimo nove, da ima naša mladina priložnost vršiti delo, katero se spreminja s duhom časa.

V naši naselbini Waukegan in North Chicago, Ill., je prišlo razmotrivanje o tem na del. Seji Slovenskega narodnega doma. Vprašanje glede oddaje prostora za Slovenski samostojni izobraževalni klub. Seja delničarjev je izročila rešitev te zadeve odboru, da jo reši do prihodnje delniške seje. V ta namen je odbor S. N. D. obvestil osek Čitalnice S. N. D., in Slovenskega samostojnega Izobraz. kluba, naj bi se vršilo skupno zborovanje z odborom S. N. D. Članstvo S. I. K. je sporazumno obvestilo odbor S. N. D. in Čitalnice ter sprejelo na svoji redni mesečni seji dne 7. februarja, da odbor S. N. D. izvrši započeto akcijo.

Odbor S. N. D. sklicuje shod S. S. I. K. in S. N. D. Čitalnice na dan 21. februarja popoldne ob 2. v S. N. D. Prosim blagovoli se udeležiti tega shoda vsi člani obeh društev.

Za S. N. D. — M. C. Waršek, tajnik.

San Francisco, Cal. — (Odgovor na dopis br. Petra Kurnika v "Prosveti" št. 282 z dne 2. dec. l. l.) Imenovani dopisnik kot bivši delegat na konvenciji v Waukeganu, Ill., piše, da delegat za konvencijo mora biti širokih pleč, da obdrži na njegova zmetano blato od društva po konvenciji. Da ne bodo čitatelji mislili, kako velika krivica se je godila delegatu, naj se stvar razjasni.

Pri našem društvu je član, ki je izgubil tri prste na roki. Društvo je dalo prošnjo na konvencijo, za odkodnino iz sklada izrednih podpor. V konvenčnem zapisniku je stalo, da br. Karel Kremesec ni deležen odkodnine. Ko se je naš delegat vrnil s konvencije, se je sestal s soprogo omenjenega člana in jo vprašal, če so dobili ček za \$50, češ, da mu je konvencija dovolila omenjeno vsoto.

Odgovorila mu je, da je stalo v zapisniku, da nič ne dobi v smislu pravil.

Toraj ako je konvencija dovolila omenjeno vsoto, pa je bilo pomotoma stavljeno v zapisnik, da nič ne dobi, čemu se ni delegat oglašil, ko je bil zapisnik čit-

Johnu Artaču, ali pri tajnici društva "Moška enakopravnost" št. 119, sestri Frances Zakovšek. Informacije dobite tudi pri meni na 842 Wadsworth ave., Waukegan, Ill.

Bratko pozdravljam in apelliram na vse zavedne Slovence in Slovenke, da delujemo naprej za večjo, boljše in popolnejšo S. N. P. J. — John Gantar.

tan, in zapisnikarja opozoril na pomoto. Ko je o tem poročal na društveni seji, je rekel, da ima že pismo spisano za gl. urad, da bo poizvedel, kaj je bilo o tem sklenjeno na konvenciji.

Na društveni seji se je delegat zagovarjal, da ni mogel dobro ališati v konvenčni dvorani, ker delegati so morali sedeti po številkah in ker ima naše društvo visoko številko, je bil primoran sedeti v ozadju. V konvenčnem zapisniku pa stoji, da vsak delegat sedi, kjer hoče. Kje je torej resnica?

Najstrožje kritiko zasluži vsi člani S. N. P. J., ker so take člane poslali kot delegate na konvencijo, če je namreč res to, kar nam je omenjeni delegat poročal. Stvar je ta-le:

Naše društvo je obdrževalo izredno sejo pred konvencijo, kjer je razmotrivalo o pravih. Sprejeta je bila točka, naj se delegati volijo po okrožjih, in sicer naj se izvoli na vsakih 500 članov en delegat. Ko je naš delegat predložil konvenciji, so se mu drugi delegati smejali. Naše društvo je imelo namen znižati konvenčne stroške, oziroma zmanjšati število delegatov. Mi smo poslali delegata na konvencijo zato, da bo delal v prid S. N. P. J., ne pa da se mu bodo delegati smejali. Članstvo našega društva se čuti užaljeno in odločno protestira proti takemu početju od strani delegatov.

Sklenjeno na redni mesečni seji dne 14. decembra l. l., da se ta odgovor priobči v "Prosveti" v obilglatni številki. — Društveni odbor.

(Gornji dopis je bil zadržan za sejo gl. odbora, ki je odločila, da gre v javnost, kakor gre tudi naslednji dopis, ki je bil zadržan iz istega vzroka.)

San Francisco, Cal. — Ako čitamo s predurkom nekatere dopise, ki se tičejo osme redne konvencije, pridemo do zaključka, da nimajo pomena, ker nekateri so kakor bi bili sklanjeni skupaj iz desetih prejšnjih dopisov. Kritiki imajo namen, da pokaže javnosti, kako modro zna kritizirati in hvaliti ter da želijo varovati premoženje S. N. P. J. Nekateri člani sploh žive v domišljiji, da morajo biti razprave pred konvencijo, med konvencijo in potem po konvenciji do prihodnje konvencije, da se na ta način "prihrani" denar jednote. Vsekakor je priporočljivo pazno čitati in premisliti, kaj zapisemo, kajti vedno se dobijo ljudje, ki znajo misliti in soditi. Znanost pa je, da nekateri tudi ne gledajo na to, temveč njim je samo zato, da se postavijo, da so za koristi naselbine in delavskega razreda ter da se z napisanim postavijo v javnosti.

Na deveto konvencijo skušamo poslati same kritike, da pripeljejo S. N. P. J. na pravi tir. Minuli so trije meseci, kar je končana konvencija. Čemu neprenehoma mlatiti prazno slamo in blati svoje lastne brate in jednote ter delati večni prepri, ko že nasprotniki, ki niso člani, dosti lažje čez S. N. P. J. Zanimivo pa je čitati dopise, ki so pisani v korist jednote in delavstva sploh. Nesmiselno je ne utemeljeno kritiziranje in kritiki gotovo ne bodo zanj dobili več kredita kot Ribničani, ki je pri zadnji hiši ustavil ogenj. Pomniti pač moramo, da so se nekateri ljudje rodili v prepiru, žive v prepiru in umrli bodo v prepiru. Prepri jim je za izobrazbo, izobrazba pa brezverstvo.

Z nastopom novega leta je naša dolžnost, da pričnemo tudi novo življenje, življenje bratstva, v katerem samohvale ne poznamo. Dolžnost naših mater je v tej deželi, da ne učijo lastnih otrok edino sovraštva proti svojemu narodu, kakor so ga same podedovale v stari Avstriji. Doba našega življenja je kratka zato skušajmo napraviti življenje čimbolj mogoče povoljno v tem letu. — Peter E. Kurnik.

San Francisco, Cal. — Od časa, kar sta rev. Sojar iz Chicago in Kranje iz So. Chicago butala z glavbo od trdo akalo Slovenske narodne podporne jednote, se nisem oziral, kaj dela slovenska duhovščina v Ameriki. Danes je dolžnost vsakega člana, da se bojuje proti sovražnikom S. N. P. J. Boj, katerega sta pričela rev. Černe in Trunk proti zavednemu članstvu S. N. P. J. (ker smo se otreli njih nasilstvu), je boj vseh članov S. N. P. J. Ne

griga me, kaj delajo duhovni, ali danes si štejem v dolžnost, stopiti na stran članstva in braniti čast in premoženje napredne, ugodne jednote, katero želi kontrolirati slovenska duhovščina.

Gospodje naj si zapomnijo, da ne bo šlo tako gladko kakor si oni predstavljajo, kajti S. N. P. J. ima precej zavednih članov. Glavno je, ako hočemo ta boj izvojevati, da se pazimo oseb z dvema obrazoma, katerih je še mnogo v naših organizacijah.

Mussolini je bil nekoč delavski prijatelj in urednik naprednega lista, danes je prijatelj kapitalizma, voditelj fašizma in največji sovražnik proletarijata. Gospod v Clevelandu je bil z nami l. 1908, ko smo cerkev zabijali, da preženemo reyerenta, kateri je prehitro bogatel od delavskih žuljev. Danes je oblekel frak, se pridružil Černetovim in Trunkovim pristalem, ki skušajo spraviti pod svojo kontrolo vse slovenske jednote in sploh hočejo postati vladarji slovenskega naroda v Ameriki. Rev. Sojar in Kranje sta si razbila glave, narodna jednota je ostala. Tako se bo zgodilo tudi s Černetom in Trunkom.

Pameten človek ne more verjeti, da sta ta dva človeka kdaj na svetu študirala. Kamenje metati čez ograjo in psokve pisati, je zmoežen vsak pobalin predno prične hlače trgati v lemenatu. Ako imata toliko časa na razpolago, zakaj ga ne porabita za druge, bolj koristne stvari kakor delati prepri med narodom. Kristus je res lahko ponosen, ker ima tako "olikane" namestnike. — Peter E. Kurnik.

Bentleyville, Pa. — Zahvalim se glavnim odbornikom S. N. P. J., ki so poskrbeli, da sem tako hitro dobila izplačano posmrtnino po mojem možu. Rojaki po vsej Ameriki, imajte predvsem to v misli, da je tako dobro in točne organizacije Slovenci nimamo nikjer kakor je S. N. P. J. Slovenci, ki niste še člani, pristopite k S. N. P. J. Ona vam nudi lepo priliko za zavarovanje in nikdar se ne boste kesali, da ste člani dobrega društva in organizacije.

Hvala tudi društvu št. 171 v Marianni, Pa., ki je poslalo \$10 v pomoč meni in mojim otrokom. — Josefina Delabjanka.

Darovi za stavkarje

Društvo št. 1, SNPJ, Chicago, Ill., \$25; nabrano med člani istega društva \$11.20; nabrano po seji dr. št. 131 SNPJ, Chicago, Ill., med člani in nečlani \$45; dr. št. 320, White Valley, \$10; dr. št. 223, Greensburg, Pa., \$36.65; dr. št. 12, Murray, Utah, \$25; dr. št. 132, Klein, Mont., \$10; dr. št. 170, Akron, O., \$5; dr. št. 16, Milwaukee, Wis., \$25; Slov. soc. klub št. 37, Milwaukee, Wis., \$5; Louis Kocjan, Milwaukee, Wis., \$2; dr. št. 81, Red Lodge, Mont., \$10; dr. št. 325, Gowanda, N. Y., \$9; dr. št. 33, Ambridge, Pa., nabralo na seji \$11.75; dr. št. 282, Little Falls, New York, nabralo v naselbini \$14.7; dr. št. 96, Livingston, Ill., \$20; dr. št. 87, Herminie, Pa., \$24.42; dr. št. 366, Elbert, W. Va., nabralo na seji \$30; dr. št. 192, Milwaukee, Wis., \$5; dr. št. 321, Warren, O., nabralo \$16.10; dr. št. 48, Barborton, O., \$20; J. Malik, Teploff, Utah, \$2.50; Fr. Grum, Superior, Wyo., \$1. — Skupaj \$501.52

Prejšnji izkaz 241.48

Skupaj dosedaj prejeto \$743.00

Kot bo razvidno iz zapisnika letne seje gl. odbora, je bilo sklenjeno, da jednota podpira stavkarje tudi iz svoje blagajne. Zankrat je bilo dovoljeno v to svrho \$1000. Poleg tega so opravili deno povračila asesmenta vsi oni člani, ki so se za to priglasili in za katere se izkaže, da so siromašni in v resnici potrebni. Prizadeta društva, ki pričakujejo pomoči od jednote, pa nam še tega niso naznanila, naj to store takoj, kajti mi želimo stvar urediti čimprej mogoče.

Vincent Calkar, predsednik S. N. P. J.

Little Falls, N. Y. — Na seji dr. št. 282 S. N. P. J. je predlagal br. Frank Petaus, da bi pobirali po slovenski naselbini v Little Falls, N. Y., prostovoljne prispevke za stavkajoče premogarje v Pennsylvaniji in West Virginiji. Denar se pošlje na S. N. P. J. in od tam naj pošlje jednota na slovenska društva, katere naj razdelijo

denar med najubožnejše slovenske premogarje. V ta namen je društvo izvolilo šest članov, kateri so se takoj podali na delo.

Darovali so sledeti:

Po pet dolarjev: Frank Dobnik, Frank Petkovšek, John Jerina, Frank Petaus.

Po tri dolarje: John Petaus, Jennie Estenich.

Po dva dolarja: Frank Petkovšek, Frances Peškur, Frank Masle, Frank Rožane, Anton Lapajne, Frank Tomel, John Slapničar, Martin Penich, Frank Gregorka, Joe Cigale, Frank Gregorin.

Po \$1.50: Frank Homovec, John Kunc.

Po \$1.25: Joe Sestir.

Po \$1.00: Frank Leskovec, Herman Perrehin, Frank Grašič, Tom Logar, Joe Homovec, Jennie Strinar, Frank Strinar, Anton Gruden, Karol Krič, Mary Kaučič, John Estenich, John Cankar, Mary Joras, Anton Oredkar, Anton Urb, Frank Troha, Ignac Semrov, Albin Stenko, Frank Minar, Frank Masle, Stanko Maroshek, Anton Hudales, Gertrude Suman, Lovrenc Modrijan, John Susman, John Finkst, Anton Trček, Antonija Trček, Joe Zehelj, Tom Pečkar, John Leskovec, Joe Kramar, Frank Novak, John Čulic, Frances Telban, Frank Losar, Frank Kolar, Joe Mziklar, Joe Kolar, Aloiz Spacapan, Joe Kaučič, John Lapajne, Frances Wolf, John Kolar, Mary Slabe, Anton Fedran, Anton Jerink, Joe Stiglic, John Oredkar, Frank Finkst, John Purnat, Joe Finkst, Joe Miklavc, Tom Grčelj, Pavel Oredkar, John Kolšek, Joe Spacapan, John Prek, John Zorc, Anton Bambič, Frank Borštner, Frank Čuk, John Pečkar, Charles Maroshek, Aloiz Lenarčič, Frank Gorjup, Lovrenc Leskovec, Mihael Masle, Anton Petkovšek, Jacob Petkovšek, John Grdin, Joe Cvetičar, Frank Gartner, Frank Leskovec, Ferdinand Šile, Jacob Sivec, Anton Minar, Philip Seger, Frank Hodnik, Frank Končan, Frank Menart, Andrej Hrbljan, Elizabeth Penich, John Cerar.

Po 75c: Joe Selak.

Po 50c: Mary Jerina, Jacob Zlozel, Anton Oredkar, Anton Verbič, Antonija Korč, John Mrlak, Frank Pečkar, John Oblak, Jacob Baker, Joe Minar, Stefan Welid, Jacob Mivšek, Agnes Prek, Luka Sušmah, Aloiz Maroshek, Frances Estenich.

Skupaj \$147.00.

Nabrali se najlepše zahvalujemo tukajšnjim rojakom za naklonenost. Ki smo jo bili deležni pri kolektanju, želimo pa, da bi nas še druge naselbine posnemale, akoravno je stavka še končana na trdem premogu, se pa še nadaljuje po nekaterih krajih mehkega premoga.

Za slovensko naselbino Little Falls, N. Y. — Frank Petaus.

Milwaukee, Wis. — Imena darovalcev gotovine za stavkajoče rudarje so:

Joe Bevshek, \$1; Martin Fashun, \$1; Frank Fashun, \$1; John Bevshek, \$1; Karol Najzer, \$1; Matilda Shober, \$1; John Šuler, \$50; Joe Maranšek, \$25; Joe Lesjak, \$1; John Razbornik, \$50; Joe Žager, \$1; Louis Martinčič, \$50; Anton Žager, \$1; Frank Foshir, \$1; Jakob Jakob, \$50; Mike Pastirk, \$1; Martin Walter, \$1; Frank Kapushar, \$1; Joe Grivec, \$1; Ferdinand Adam, \$1; John Kapushar, \$1; Anton Pogorelec, \$1; Joe Podner, \$1; Joe Margueh, \$50; Terezia Wračko, \$1; Johana Kovadič, \$50; Matt Kutner, \$1; John Androjna, \$25; John Perkovich, \$1; Joe Widmar, \$1; Joe Wouk, \$1.50; Mike Žager, \$1; Matt Šhtiglic, \$5; Leo Bergles, \$2; Frank Sušnik, \$1; Frank Kump, \$25; Anton Razbornik, \$1; Anton Brinjec, \$1; Lawrence Mesarich, \$1; Dr. Bratje Svobode št. 7 J. S. P. Z. S., \$5.

Skupaj \$44.25.

Nabral Lawrence Mesarich.

Imena darovalcev obleke in čevljev za stavkajoče rudarje:

Joe Zajc, Joe Lesjak, John Razbornik, John Kumprej, Mike Žager, Frank Uršič, Joe Widmar, Joe Margueh, Louis Ambrožič, John Zlobarnik, Anton Pogorelec, Mary Najzer, Matilda Shober, Ana J. Frishkovec, Joe Bevshek, John Kapushar, Joe Wouk, John Potisk, Tony Puhavarh, Terezia Žager, Mary Mesarich, Joe Beranich in Joe Tamshe.

Hvala vsem rojakom in članom kakor tudi članicam društva "Bratje Svobode" št. 7 J. S. P. Z. S. in društvu Vojlovca.

Nabrali in odposlali tozadnemu odboru — Organiziran delavec.

Sheboygan, Wis. — Socialistični klub št. 235 J. S. Z. v Sheboyganu, Wis., je prejel od sodruginje Pavle Urbančič \$29.00, katero vsoto je nabrala med svojimi znanci za štrajkujoče rudarje v Pennl. Soc. klub je celo vsoto odposlal naravnost na U. M. W. of A. dist. No. 2 v Penno.

Po dolarju so darovali: Pavla Urbančič, Mary Prime, Johana Suha, Frances Repenak, Josephine Miklich, V. Skrubec, J. Zoran, J. Fludernik, F. Pale, Zorko Co., A. Zore, F. Sheren, M. Stefancič, po 50c: Anna Krašek, Frances Urbančič, Frances Simone, Frances Petek, Frances Rupnik, Mary Hrvatin, Agnes Erste, A. Perme, F. Ribich, A. Uračič, F. Novak, A. Pale, T. Miklich, L. Gardenc, F. Saje, F. Urbančič, M. Jelenc, J. Samas, J. Kurnik, P. Valentinič, J. Runtas, D. Lukich, J. Droll, J. Možina, L. Florijančič, J. Gerdene, A. Ribich, J. Germ, A. Pale, po 25c: Terezia Spende, J. Kovac, J. Miklich, F. Versant, J. Jagodnik, Anna Erste, J. Rupnik.

Soc. klub se v imenu štrajkujočih rudarjev zahvaljuje vsem darovalcem. Naši vrli sodruginji in boritelji za delavske pravice, pa kličemo naj v svoji aktivnosti dobi veliko pozornosti.

Tajnik soc. kluba.

Warren, Ohio. — Tu so za stavkajoče rudarje spodal imenovani prispevali sledede vsote:

Imena darovalcev so: Frank Umek, \$50; Jakob Kotar, \$1; Josef Vrečer,

\$30c; Julia Sušlak, \$25c; Marko Rak, \$25c; J. Termek, \$25c; F. Likovič, \$25c; John Suhadobnik, \$1; John Sušlak, \$1; John Zakrajšek, \$25c; Jov Glavan, \$30c; Anna Sveto, \$25c; Joe Blatič, \$25c; Eugen Mikus, \$50c; Tony Gornec, \$1; Frank Kerne, \$1; Frank Modic, \$50c; Joe Klančar, \$50c; Tom Bubanič, \$50c; Jakob Kolar, \$50c; Vinko Kolar, \$50c; Martin Banič, \$25c; Ed. Banič, \$25c; Joe Lander, \$1; John Shtar, \$2; Tony Rudin, \$1.

(Gl. urad prejel \$16.10.)

Pozdravi — Eugen Mikus, tajnik.

Greensburg, Pa. — Za stavkajoče rudarje so darovali sledede:

Po \$2: P. M. Franks, Matt Kristan, Po \$1: Joe Geršič, G. Ivučević, V. Nared, L. Brugar, A. Cerk, M. Mavrovic, Mary Mihovec, Fr. Bogovici, II. Strikar, El. Undragović, Fr. Zittko, Fr. Pirc, J. Sume, M. Paulin, J. Krstan, Mary Dremel in Fr. Sume.

\$1.50: M. Jordan.

Po 75c: E. Hays, Jennie Tome.

Po 50c: Bl. Begović, Fr. Popotnik, A. Petrič, D. Ivošević, S. Čučić, L. Gorenc, Ig. Paulin, M. Poljak, J. Lakota, P. Muškinja, Fl. Ovac, Jos. Sever, Rosie Paulin, M. Paulin, A. Hays, J. Pušnik, A. Jamnik, Ernest Orsinger, Mary Tome.

30c: Fran. Blatnik.

Po 25c: St. Stepič, II. Kralič, M. Kafek, II. Perič, J. Sever, Kris. Pirc, Mil. Kontina, Al. Rus, Eliz. Lavrič, Mary Sume in Mary Baldassi.

Skupna vsota \$38.55.

Nabral Joseph Sume, tajnik št. 223 S. N. P. J.

(Gl. urad prejel \$36.55.)

IZOBRAŽEVALNA AKCIJA J. S. Z.

V fond "Izobraževalne akcije JSZ." so vplačala društva in socialistični klubi v mesecu januarju kot sledi:

Številka društva in kraj	Vsota
449, SNPJ, Cicero, Ill.	\$ 4.50
209, SNPJ, Nokomis, Ill.	2.00
87, SNPJ, Herminie, Pa.	3.00
287, SNPJ, Burgettstown, Pa.	6.00
74, SNPJ, Virden, Ill.	1.00
177, SNPJ, Reliance, Wyo.	3.00
214, SNPJ, Mullan, Idaho	2.04
138, SNPJ, Canonsburg, Pa.	24.00
201, SNPJ, Ludlow, Colo.	4.00
131, SNPJ, Chicago, Ill.	1.00
268, SNPJ, Ely, Minn.	5.00
245, SNPJ, Lawrence, Pa.	1.50
233, SNPJ, Kokomo, Ind.	3.00
333, SNPJ, Blaine, O.	1.00
88, SNPJ, Moon Run, Pa.	6.00
297, SNPJ, Raton, New Mex.	14.00
426, SNPJ, Clairton, Pa.	11.00
388, SNPJ, Pursglove, W. Va.	1.00
104, SNPJ, West Allis, Wis.	3.00
119, SNPJ, Waukegan, Ill.	12.00
465, SNPJ, Gillespie, Ill.	1.00
6, SNPJ, Sygan, Pa.	12.00
454, SNPJ, Sandcoulee, Mont.	6.00
105, SNPJ, Cherokee, Kans.	3.00
115, SSPZ, Helper, Utah	1.00
344, SNPJ, Sheboygan, Wis.	12.00
120, SNPJ, Gallup, New Mex.	1.00
206, SNPJ, Gross, Kans.	3.00
20, SSPZ, Cleveland, O.	10.00
9, SNPJ, Yale, Kans.	6.00
86, SNPJ, Chicago, Ill.	1.00
48, SNPJ, Barborton, O.	7.00
425, SNPJ, Triadelphia, West Va.	1.00
412, SNPJ, Firestone, Colo.	4.17
213, SNPJ, Clinton, Ind.	1.00
59, SSPZ, Conemaugh, Pa.	2.50
184, SNPJ, Springfield, Ill.	1.00
47, SNPJ, Springfield, Ill.	1.00
321, SNPJ, Warren, O.	1.00
Pevsko in dramatično društvo "Soča," La Salle, Ill.	8.00

KLUBI J. S. Z.

69, Herminie, Pa.	1.00
37, Milwaukee, Wis.	9.00
1, Chicago, Ill.	2.50
41, Clinton, Ind.	2.00
118, Canonsburg, Pa.	12.00
47, Springfield, Ill.	1.00

Vesti iz Jugoslavije

S trebnostjo za kruhom. Stojadinovič, fin. minister SHS, se je odpravil v Ameriko po dolarje. Huda je, ako mora človek takole po svetu, posebno, ako je minister. No in stopil je na tla ameriškega naš Stojadinovič in rekel: "Srečen sem, da stopim priča na tla velike in bogate države, ki ima mnogo dolarjev in nekaj svobode. Mi sicer nimamo ne eno ne drugo, vendar pa upamo, da postanemo še dobri prijatelji. Tisti dolgi, ki ga imamo — ta ni nič, niti deseti del tega kar potrebujemo, da rešimo naše finančne in gospodarske. Mi bi sicer ne potrebovali vaših dolarjev, toda obstoja možnost, da se nam pridruži še Korošec — no in tedaj, saj veste, kakšne bisage nosijo klerikalci s seboj, kadar ležejo v vlak. In vse so prazne. Ker pa stojimo pri nas, v naši demokraciji Jugoslaviji, kar nas je ministrov, na platformi enakosti in bratstva, ker je naša materialna kultura višja kot naša in so naše banke posebno zelo solidne — zato vas pozdravljam v imenu vseh trojnih ministrov in njihovih poročil."

V kamnelomu ponorečih. Pri trdnici Brajer na Vrhniki zaposlenega delavca Jurija Glaviča je pri razstreljevanju skalovja zračni pritisk min, ki je predčasno eksplodirala, vrigel v skalovje, kjer je s težkimi ranami oblezel nezavesten. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Nesreča na železniški postaji v Radovljici. Na železniški postaji v Radovljici se je pripetila težka nesreča. Ko je vozil skozi postajo mešani vlak, je hotela odskočiti neka ženska z Jesenic, pri tem pa je prišla pod vlak, ki ji je odtrgal obe nogi. Nesrečnico so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Smrt med stroji. Delavec v železniški kurilnici v Skopju Vasilje Kratič je valed lastne neopredelnosti prišel med dva stroja, ki sta mu zdrobila prsni koš, tako da je bil ponečerenec takoj mrtev.

Slovenija ima v razmerju s številom prebivalstva lepo število časopisov in revij. Vseh je 229. Pošta odposlila letno 13.557.768 izvodov izhajajočih listov, odnosno tiskovin. Na ta način pride na vsakega prebivalca Slovenije 12,8 izvodov. Pač, dosti vidno znamenje, da se v Sloveniji mnogo čita in da obeta politično življenje zavzeti neko novo, bolj orijentirano smer. Vsekakor smemo računati, da v nemia za čitanje revij in časopisov dovede narod do resnejše politične mentalitete in da začne sam razmišljati o vrednosti politike te ali one stranke ter si ustvarjati svoje stališče, odklanjajoče dosedanje vtepeno in vpridigano prepričanje. Časi so minuli, ko je smel naš človek čitati samo en časopis!

IZ PRIMORJA

Izseljevanje iz Brd. Iz raznih krajev zapadnih Brd odhajajo mladi ljudje v južno Ameriko. Mnogo deklet je odšlo v predilnice v severnih delih Italije. Iz Smartnega jih odpotuje zopet večje število v Turin.

Grozna smrt otroka. V Anbovem je v neki delavski baraki izbruhnil požar. V baraki se je nahajal 20 mesečen star otrok neke delavske družine. Ogenj je leseno barako takoj zajel z vseh strani tako, da ni bilo mogoče rešiti otroka. Sredi ruševin so našli kupček pepela.

Električna centrala v Solkanu. Pogorjanja goriške občine s trdnico Brunner so se končala. Gorica bo dobivala za odstop svoje koncesije in zemljišča električno energijo skozi 60 let. Brunnerjeva trdnica da gorikemu mestu za dobo 60 let 150.000 lir v dohodnine in vzgojne namene.

Umri je Josip Jurčič, dolgoletni član "Citainice" pri Sv. Jakobu v Trstu.

Dol in Otlica nad Ajdovščino imata skupno občino. Prebivalstva je okoli 2000. Soli sta dve in na teh je sedaj sedem učiteljev in učiteljic. Prebivalstvo je revno, večinoma so bajtariji, pa je bilo v tej gorski občini v sedanjosti dobrih nekaj bobnečnih pridelov, ki so jih hvalili Italijani. Moški si hodijo služiti kruh v Francijo, Nemčijo in še drugam. Škoda, da ni v občini izobraževalnega društva!

S polja vede

Ameriški učenjak rešil misterij atoma.

Princeton, N. J. — Dr. Carl T. Compton, profesor fizike na princetonski univerzi, je rešil zagadnetko, ki je dolgo časa mučila znanstvenike glede notranjega sestava atoma. Teorija o sestavi atoma, katero je postavil danski fizik Bohr, je postala fakt. Compton je — kakor javlja vodstvo univerze — direktno izmeril proton in elektrone — to je električna sila, ki drži atom skupaj — vodikovega atoma in s tem je odkril, da je teorija o sestavi atoma pravilna. Atom je podoben solnčnemu sestavu: ima pozitivno središče ali proton, okrog katerega se vrte negativni elektroni kakor planetje okrog sonca. Energija atoma leži v širokosti orbita ali kroga vrtečih se elektronov. Če udari zunanja električna sila na atom, se orbit razširi in energija raste. Ako je od zunaj pritiskajoča sila tako velika, da elektroni skoči iz orbita, se atom razleti in prvina, v kateri se atom nahaja, dobi novo bistveno obliko.

Atomi in njih se gibajoči elektroni so temeljna snov, iz katere je zgrajena vsa materija, organska in neorganska.

DVE VAŽNI ODKRITJI.

Človek in električni valovi. — Izpopolnjeni telefon.

Moskovskemu profesorju Skričemu se je posrečilo ugotoviti z eksperimenti v petrografskem zavodu za elektrotehniko, da je človeški organizem dostopen valovom, kadar se nahaja v sferi elektromagnetnega polja. Se več, profesorju se je celo posrečilo izmeriti dolžino električnega vala, kateremu je posameznik dostopen. Njegovo odkritje ima baje dalekosežen pomen za biofiziko ter za fiziologijo.

Skričij je o svojem odkritju predaval v moskovskem društvu radio-inženjerjev. Odkritje se mu je posrečilo takorekoč slučajno. Proučeval je vprašanje o sprejemajočem in oddajajočem aparatu ultrakratkih električnih valov. Pri tem se je pokazalo, da aparat, ki ga je sestavil eksperimentator sam, menjuje občutljivost, čim se mu približa človeško telo. Človeški organizem, ki se nahaja v elektromagnetnem polju, sprejema električne valove ter jih nekako transformira zopet oddaja vesoljstvu. Oddani valovi se lahko vlove v poseben aparat in njih sila se da izmeriti z galvanometrom. Polikusi so pokazali, da vsak človek razpolaga z lastno dolžino električnih valov. Dolžina pa se večkrat menja in baš to vprašanje še ni natančno pojasnjeno.

Drugi profesor istega zavoda, V. I. Kovalenko, je iznašel pravo za nov način telefoniranja. Njegova priprava sestoji iz dveh delov, iz navadnega telefona ter iz dopolnilnega aparata. Če hočemo govoriti, je dovolj, da se oglašimo v mikrofonski dopolnilni telefon. S posebnim aparatom se dopolnilni telefon lahko spoji z običajnim telefonom ali pa se njegov govor, izgovorjen v mikrofonski, da reproduciramo s pomočjo elektromagnetnega, nakar aparat, kateremu je bilo telefonirano, neprestano ponavlja govor. Telefonski abonent, ki bo odsoten z doma ter bo želel vedeti, kaj se mu sporočilo ljudje, ko ga ni bilo pri telefonu, bo samo pritisnil na gumb dopolnilnega telefona in slišal bo reprodukcijo besed, zapisanih na dolgi žici.

Kadar žica ni več za rabo, se obnovi s posebno strujo in zaplanske belečke izginejo. Tudi to je mogoče doseči z enim samim pritiskom na električni gumb. To je ta proces končan, se žica lahko uporablja za nove razgovore.

S senzacionalnim izumom profesorja Kovalenka se je že bavil vsesrski narodno-gospodarski kongres, ki je podvrzel iznajdbo temeljiti strokovni preiskavi. Pokazalo se je, da je izum praktično uporabljen in koristen, in profesor je že dobil patent. Njegovi aparati bodo znatno izpopolnili današnja stopnja telefonske službe.

Lestvica novega dohodninskega davka

Oženjeni, ki nimajo otrok, niti drugih oseb na svoji skrbi, bodo plačevali na podlagi novega zakona sledeče vsote dohodninskega davka z ozirom na letno dohodke. Srednja kolona predstavlja vsote starega davka:

Dohodek	Stari davek	Novi davek
\$ 2,000	nič	16
3,000	\$ 7.50	nič
4,000	22.50	\$ 5.33
5,000	37.50	16.33
6,000	57.50	28.33
7,000	87.50	39.33
8,000	127.50	56.25
9,000	167.50	78.75
10,000	207.50	110.25
11,000	267.50	131.25
12,000	337.50	169.75
13,000	407.50	213.75
14,000	477.50	258.75
15,000	577.50	311.25

PISMO IZ NEMČIJE.

S Porenja, 28. januarja. — Veliko število tukajšnjih slovenskih delavcev vred živi v zelo težkih razmerah, in to v glavnem zaradi izredno velike brezposelnosti. Mnogo slovenskih delavcev celo 30 let ob težkem delu, lavecvi, ki so se tukaj po 20 preživljali, brez dela in seveda tudi brez jela. Poleg tega se v Nemčiji nahaja mnogo vojnih vdov in še več alrot po slovenskih delavcih, ki so padli v vojni. Zdi se, da so naši slovenski delavci, kakor tudi vse vdove in sirote, od vsega sveta zapuščeni in prepuščeni svoji usodi, ki je tako kruta, da je naši rojaki doma ne morejo pojmili. Tukajšnje komune (občine) se za nas ne brigajo, domovina pa nas navzlic našemu moledovanju pušča kratkoma na cedilu. K vsemu temu še prihaja zdražba, ki jo tukaj med nami dela semkaj došli duhovnik g. Kalan.

V nedeljo, 13. decembra 1925, smo v Recklinhausenu imeli občni zbor društva "Udruženja jugoslovanskih državljanov". Društvo je včlanjeno v "Zvezi jugoslovanskih delavskih in podpornih društev". Predsednik Bojha je poročal o socialnih življenjskih potrebah in o problemu brezposelnosti, ki nas vsak dan bolj tlačijo. Povedal nam je tudi žalostno novico, da bo moral zapustiti organizacijo in se izseliti s Porurja, ker ga g. Kalan preganja in mu očita, da živi od delavskih žuljev. G. Kalan gre v svoji nestrpnosti tako daleč, da brezposelnost, radi katere se tudi naša organizacija nahaja v velikih finančnih težkočah, izrablja za svojo gonjo zoper delavsko društvo in možem, ki jih zastopajo.

Prosil bi vas, če je le mogoče, da preprečite odstop Bojha in njegovo izselitev, ker bi to pomenilo nazadovanje delavske organizacije. Misli smo z vami ene. Zahrbno rovarjenje g. Kalana ne sme uspeti.

Pripomba: V kolikor nam je znano, se je Delavska zbornica obrnila že večkrat na merodajne čimtelje, osebno na ministrstvo za socialno politiko v zadevi zapuščenih naših rojakov v Nemčiji. Žal, da je vse njeno prizadevanje do sedaj ostalo brez uspeha. Prošnja je naletela na gluha ušesa. Da se pa niti ministrstvo za socialno politiko ne zgame, je milo rečeno neodpušljivo. In če še dostavimo, da to ministrstvo ne da niti brezposelnim delavcem samo tega, kar so delavci sami v ta namen vplačali, potem nam je ignoriranje naših trpečih rojakov v Nemčiji nerazumljivo.

Kaj naj poročemo o g. Kalanu? Ta mož uporablja mamice, ki se jih klerikalci poslužujejo tudi doma in jih hočejo sedaj prenesti med rojake v Nemčiji. Sejanje razdorov in zdražb med delavstvom je odnekad klerikalni priljubljeni posel, s katerim hočejo oslabiliti moč proletarijata v borbi zoper kapitalizem. To je delo, ki ga rabeljsko vrši sedaj g. Kalan po vzorcu domačih klerikalcev tudi med slovenskimi delavci v Nemčiji. In če ta gospod čita s. Bojhi, da živi od delavskih žuljev, ga vprašamo, kako on živi od delavskih žuljev? Ali ne živi ves meščansko kapitalistični razred in vsa duhovščina z g. Kalanom vred od delavskih žuljev? G. Kalan, ki delati niti ne zna, bi moral prvi prijeti za beraško palico, če bi mu odpovedali kruh delavski žulji. — Jules.

Novi listi in knjige

Zdravje. Zdravstveno — poučni list. Urejuje dr. Ivo Pirč. Izhaja v Ljubljani.

Dobili smo na ogled prvo številko 2. letnika tega poljudno znanstvenega lista s sledečo vsebino: Zdravo Novo leto. — Pet velevalisti. Po Karlu Ewaldu priredil dr. V. Katičič. — Skrb za narodovo zdravje je dolžnost vsakega državljana. — Učitelj in ljudsko zdravje. — Zakonik kraljestva higijene. — Zakaj zdravje tudi na kmetih peša. — Vzroki širjenja nalezljivih bolezni. — Križem po Sloveniji. — Naša zdravstvena zakonodaja. — Drobiz. — Dobro čtivo.

Naročnina za Ameriko je en dolar za celo leto. Naslov: "Zdravje", Ljubljana, Zaloška cesta 2 (Higienski zavod), Jugoslavija, Europe.

Seljačka Prosvjeta. Glasilo Seljačke Sloge Hrvatskoga Seljačkoga Prosvjetnoga in Dobrotvornoga Društva v Zagrebu. Urednik Rudolf Herceg. Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane za Ameriko \$2.50. Naslov: "Seljačka Prosvjeta". Seljački Dom, Zagreb, Akademski trg 12, Jugoslavija, Europe.

Vsebinske skupne 1. in 2. številke je sledeča: Stjepan Radić: Seljačka sloga u ovom pravom značenju. — Mijo Stuparić: Seljače moj! (pesem). — Ivan Robić: Sjetva (pesem). — Stjepko Vrtar: Zemlja (drama v treh dejanjih). — Miškina: Za svojom zvijezdom. — Ivo Šarinčić: Kamemko (novela). — Dr. Gjuro Basariček: Na starom novo nam se rada. — Ivo Šarinčić: Iz doline (pesni). — Dr. Niko Malinčić: Kultura sela i civilizacija grada. — Lajder Skorjač: Znanje, vjera i ljubav čine čovjeka pravim čovjekom. — Ing. V. Horvat: Seljak i priroda. — Dragan Bubić: Knjiga i književnost. — Ivo Šarinčić: Kazalište i kazališna umjetnost. — Josip Ljubić: Za gospodarski napredak sela. — Mali razgovori. — Vi-jestnik Seljačke Sloge. — Fr. Novljan: Kulturna razmatranja.

NA PRODAJ JE

PEKARSKA TRGOVINA v lepem kraju med našimi rojaki. Prodati želimo dobro poznano moderno urejeno pekarsko trgovino, hišo in vso opremo. Pišite ali se oglašite osebno pri lastniku na: John Ivšič, 45 Adams St., E. Youngstown, Ohio. — (Adv.)

RAD BI IZVEDEL

za Marian Hlaj, doma iz vasi Ciričeva, občina Roč. Pred par leti je živel v St. Louisu, Mo., in sedaj se nahaja nekje v Detroitu, Mich. Prosim cenj. rojake, ako je kateremu kaj znano o njem, da mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen. Ako bo pa sam čital ta oglas, naj se mi javi na naslov: Frank Pavletich, 2351 Hickory St., St. Louis, Mo. — (Adv.)

IŠČE SE PEVOVODJA!

Pevsko društvo "Prešeren" v Barbertonu, O., išče pevovodja za moški in ženski zbor. Kdor je zmožen tega posla naj se prihlasi in piše za pojasnila na naslov: John Jankovich, 1218 North 4th Street, Barberton, Ohio.

Imam na zalogi importirane

LUBAS-HARMONIKE

nemške, krajnske in polno-vratne ali chromatične; tri in štirikrat uglasene. Vzemem v zameno, kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov.

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Place
Brooklyn, N. Y.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi hlad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno je najboljši in najcenejši.

Groceries, sladničarjem in v prodajne trgovine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacijah na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

SEMENA

V zalogi imam najboljša jugoslovanska in ameriška, poljska, vrtna in cvetlična semena. Pišite takoj po brezplačni cenik. Blago pošiljam poštne prosto.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

ČEVLJARIJ POZOR!

Nudi se lepa prilika onemu, katerega veseli čevljarska obrt v veliki slovenaki in hrvatski naselbini v Chisholmu, Minn. Prostor je star nad 10 let in je dobro poznan. Proda se hiša in čevljarnica z vsemi potrebnimi stroji, prodam vse skupaj ali pa posamezno kakor kdo hoče. Prodajam valed odhoda v staro domovino. Če katerega veseli kupiti to, izglasi naj se takoj pri lastniku: Blaž Dolan, 110 — 2nd Avenue, Chisholm, Minn.

KLOBASE

želodce in suho meso
doma sušena, pošiljam širom
Amerike od 10 funtov naprej
poštne prosto.

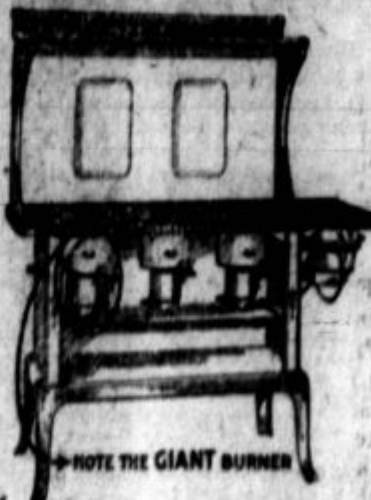
Cena je 38c funt.

JOHN KRAMER,

5301 St. Clair Ave., Cleveland,
Ohio.

NAZNANILO!

Naše naročnike, člane in ne-člane bo obiskal naš potovalni zastopnik FRANK LUKANČIĆ iz Penowa, Pa., v državi Pennsylvaniji, W. Virginiji in deloma v državi Ohio. Pooblaščen je pobirati naročnino, oglaševati, prodajati knjige Književne Matice S. N. P. J. in vse stvari, ki se tičejo lista Prosveta. Članom in rojakom priporočamo, da mu gredo na roke in mu pomagajo pri agitaciji za razširjenje lista Prosveta. Brat Anton Janković bo obiskal naročnike in rojake v državi Ohio in deloma v državi Pa., zakar ga isto tako priporočamo rojakom, da se naroče na list Prosveta in poravnajo svojo naročnino za list Prosveta in si naroče knjige od njega. Nadalje opozarjamo naše naročnike, katerim je potekla naročnina, da isto ponovijo pri svojih društevskih tajnikih ali drugih naših zastopnikih. Ali naj pošljejo naravnost listu Prosveta. — Filip Godina, upravitelj.

Razposlali smo že na stotine bakrenih kotlov

z kapo in cevjo uprav po starokrajški legi izdelane. Dobro zapokane, da se ne ve niti kaj je v zaboji in vremenoma mi vso odgovornost nase. Tako tudi razposiljamo vedno na vse strani te vrste peči na petrolej kot vam kaže slika. Te vrste peči so najhitreje za kuhanje, ker imajo vreten ogrev na široke cilindre in je tako močan, da vam v 15 minutah zavre velik kotel, dober za vsako kuhanje. Razposiljamo vedno na vse kraje tudi najboljša starokrajnska kosa in Lubasove harmonike. Pišite za pojasnila na naslov:

STEPHEN STONICH,

Chisholm, Minn.
Trgovina železnine in pohištva.

Na prodaj imam
piščeta in jaja
za valenje

od mojih lepih belih velikih "White Rock" kokoši, prve vrstne za nestrjevanje v zimskem času, ko so jajca najdragja. Potem imam famozne S. C. White Leghorns štiri razredne za katerimi stojijo porokstvo zadovoljivosti: pojasnila kako rediti jih in rekord koliko jajc so znele njih matere na leto kateri je najmanj 290 jajc in največ 311 jajc, to knjižico dobi brezplačno vsak odjemalec. Imam pa še več dragocinskih piščet na prodaj, torej ako kdo želi naj se obrne do mene kakor rada postrežem. Jamim pošteno in dobro postrežem. Za cenik in nadaljna pojasnila pišite na: Mrs. Geo. Koss, Broadhead, Wis.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se sanja za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo sliko socializma

Naročnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjig!

Skupno potovanje v Jugoslavijo

se vrši na najboljšem francoskem parniku PARIS, ki odpuje iz New Yorka na 1. maja 1926.

Za potnike tega potovanja bodo na parniku in na vladu prirejane posebne ugodnosti. Poleg tega bo spremljal jakusen uradnik naše banke potnike prav do Ljubljane in skrbel za udobnost potnikov, zlasti bo imel na skrbi njih prtljago. Vsek rojak je vabljen, da se pridruži. Potniki bodo dosegli domov v najlepšem času. Izabite to priliko. Prihlajte se čim prej!

Za nadaljna pojasnila o skupnem potovanju, kakor tudi glede drugih potovanj pišite na:

Slovensko banko

ZAKRAJŠEK & OŠARK

455 W. 42nd St., New York, N. Y.

Obrnite se na našo banko tudi: Kadar polžite denar v stari kraj bodi v dinarjih, dolarjih ali drugih valutah: Kadar hočete dobiti denar in starega kraja: Kadar ste namenjeni dobiti kako osebno iz starega kraja ali: Kadar imate opravka s kako drugo zadevo v starem kraju.

POŠLJITE \$1.00 Money Order in mi vam pošljemo na poskušnjo svojo BALVATOR malt ekstrakta v importiranim Sazer hmeljem — poštne prosto.

JOHN N. ADLER

1859 BELMONT AVENUE
CHICAGO, ILL.

IZREDNA PRILIKA.

Na prodaj je hiša s petimi sobami v dobrem stanju in v okrogli hiše je en aker rodovitne in obdelane zemlje, poleg hiše je nov dodelan prostor za grocerijo ali kako drugo primerno obrt, štala v povsem dobrem stanju, dovolj prostora za tri krave, hlev za prašiče moderno vreden. Na prodaj je tudi stroj za izdelavo cementnih blokov z potrebnim poslopjem za sušenje blokov, pesek za izdelovanje blokov je pri rokah. Skratka vse v lepem prijaznem razglednem kraju v bližini ulične železnice, katere postaja je na mojem zemljišču. Da vse to prodam je vzrok, ker se nameravam z vso družino preseliti na farmo. Za vsa nadaljna pojasnila in za ceno obrnite se do lastnika na naslov: JOHN PEČEK, R. F. D. #2, Box 22, BARBERTON, OHIO. — (Adv.)

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilno oljico, Književno jedilno oljico in importirane zdravila, katere pripravijo mgr. Kozle v Italiji

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je skratkasto opisane vsake rastline in kaj se rabi.

V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

NAZNANJAM ROJAKOM

po Združenih državah, da imam na prodaj neka posestva v starem kraju v vasi Palčje št. 36 pri St. Petru na Notranjakem. Ako je kateri rojakov od tam blizu doma, da mu je kraj znan in ima veselje za kupiti, se mu nudi sedaj lepa prilika, ker bom prodal po ceni. Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na lastnika: LOUIS SMRDEL, Box 127, Sugarite, N. Mex.

NOVI NASLOV

Uradno ureni novi naslov iz 11-4 poštne vrstne oddaje.

Prodajnik, vrsto in zaboto vroči od 1 do 500.

DR. JOS. V. GRAHEK

Physician and Surgeon
303 American State Bank Bldg.
600 Grant St. at Sixth Ave.
PITTSBURGH, PA.

Agitirajte za "Prosveto"!

